e Castries palan-
it Indo-Kiinaan

riisi. — Vietnamilaisten sotavan-
desta äskettäin vapautunut pri-
tikenraali Christian de Castries
kusti tiistaina takaisin Saigoniin,
o-Kiinaan.
apauduttuaan sotavankeudesta de
tries saapui kotimaahansa 10 päi-
lomalle. Ennen palaamistaan hän
votteli pääministeri Pierre Men-
-Francen kanssa.

rarikkojen luku
lisääntynyt
in 65 prosentilla

ttawa. — Tilastollinen toimisto
cittaa, että Canadassa tapahtui
uneen vuoden kuuden ensimmäi-
kuukauden aikana kaikkiaan 1,210
eyritysten vararikkoa eli 477 vara-
koa enemmän kuin edellisen vuo-
vastaavana aikana. Vararikot
t siten lisääntyneet 65 prosentilla
lliseen vuoteen verrattuna. Näi-
lukuihin eivät sisälly farmarien
emät vararikot.
aupan alalla lisääntyivät vararik-
apaukset 287 tapauksesta viime
nna 530 tapaukseen tänä vuonna.
dastuotannon alalla olivat vas-
vat luvut 158 ja 226.

michestä,
a rakkdus
AS
EITTTEN
va Suomesta 1800-luvulta
Mäki, Tuija Halonen, Mirja
n Soini, Tauno Majuri, ym.
ARTTI
HALLSTRÖM
DA-FILMI OY.
torstaina, syyskuun 23 p. klo
Hall, perjantaina, syyskuun 24
na, syyskuun 28 p. klo 8.00 ill.
a syyskuun 29 p. klo 7.00 ja
uun 30 p. klo 8.00 ill.
na, lokakuun 1 p. klo 8.00 ill.
na, lokakuun 4 p. klo 7.00 ja
ina, lokakuun 5 p. klo 8.00 ill.
na, lokakuun 6 p. klo 8.00 ill.
ANADIAN FINNISH MOVIES

OKINTA
REHUILLA
TUOTANTOA
KARJAA

PALVELUS
Grain Co.
PIONEER REHUJA
5-6421 Sudbury

VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 111 — Vol. XXXVII yuosikerta — Sudbury, Ontario — Lauantaina, syyskuun 25 p. — Saturday, Sept. 25, 1954

Kirkko vaatii atomipommin pannaan julistamista

Samalla Yhdistynyt kirkko suosittelee rauhan hyväksi aseistuksen yleistä vähentämistä

Sackville, N. B. — Canadan Yhdistynyt Kirkko (The United Church of Canada) ilmaisi torstaina katsantokantansa, että vetypommit ja muut atomiaseet" pitäisi kieltää kansainvälisen sopimuksen perusteella.

Yhdistyneen Kirkon yleisneuvoston kokous, mihin osallistui kaikkiaan 375 pappis- ja maallikkoedustajaa, päättyi täällä perjantaina.

Kokouksen käsiteltäväksi oli eri paikallisseurakuntien toimesta esitetty kaikkiaan kuusi päätöslauselmaehdotusta aseistarisumiskysymyksen suhteen, mutta vain Dalhousien yliopiston presidentti A. E. Kerrin ehdottomasta päätöslauselmasta äänestettiin. Siinä määritellään tämän kirkon kanta seuraavasti:

"Vetypommien ja muiden atomiaseiden käyttö sodassa olisi kiellettävä kansainvälisen sopimuksen perusteella."

Edelleen kirkon hyväksymässä päätöslauselmassa sanotaan:

"Me uskomme, että maailman rauhan asiaa edistettäisiin siten, että yleistä aseistusta vähennettäisiin jyrkästi kaikilla aloilla kansainvälisen tehokkaan kontrollin perusteella."

Kirkkokokous hyväksyi päätöslauselman myös Israelin tilanteen johdosta ja tässä päätöslauselmassa kehoitetaan Canadan hallitusta edesauttamaan jännitystilanteen lieventämistä maailman siinä osassa.

Tässä kokouksessa tehtiin myös päätös, joka edellyttää sitä, että Yhdistyneen Kirkon pappien eläkemaksut kohoavat.

Mrs. Hewitt saa entistä enemmän kannattajia

Victoria, B. C. — Canadan entinen Japanin lähettiläs Robert H. Mayhew ilmoitti keskiviikkona, että jos mrs. Dorothy Hewitt palaa takaisin Jamaikasta, niin hän on valmis antamaan Shawiniganissa olevan seitsemän huoneen kesähuvilansa Hewittin perheelle asuttavaksi.

Mrs. Hewitt matkusti kotiinsa Jamaikaan senjälkeen kun häneltä, hänen oman puheensa mukaan, määrättiin poistumaan koulun huoneustosta koska hän en värillinen.

CCF:n British Columbian johtaja Arnold Webster lähetti maakunnan pääministerille Bennettille sähkeen jossa protestoidaan "häpeällistä kohtelua" vastaan ja vaati pakoittamaan koululautakunnan pyytämänä mrs. Hewittilta anteeksi tekoaan.

Liittohallituksen taholta on luvattu kiinnittää huolella mrs. Hewittin asiaa heti kun Jamaikan lainlaatijakunnan protesti on saapunut.

Jamaikan lainlaatijakunta vaati liittohallitusta protestoimaan Canadan liittohallitukselle sen huonon kohtelun johdosta, joka tuli mrs. Hewittin osaksi Canadassa.

Rikollisuus kasvaa Yhdysvalloissa

Washington. — FBI:n johtaja J. E. Hoover sanoi täällä keskiviikkona, että rikollisuus on kasvanut Yhdysvalloissa ja kuluvan vuoden ensimmäisen puoliskon aikana tehtiin Yhdysvalloissa 8.5 prosenttia enemmän rikoksia kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Hooverin antamassa raportissa sanotaan, että kuluvan vuoden ensimmäisen kuuden kuukauden aikana tehtiin 1,136,140 suurempaa rikosta Yhdysvalloissa verrattuna 88,650 viime vuonna.

Raportin mukaan jokainen päivä murhataan keskimäärin 35 henkilöä, 252 vastaan tehdään päällehyökkäys, 48 naista raiskataan, 608 autoa varastetaan ja 1,4454 ryöväystä tehdään.

Mustaa ruttoa Perussa

Quito, Ecuador. — Ecuadorin terveysministeriö on kieltänyt perulaisten maahanpääsyn siksi koska Perussa on levinnyt mustarutto.

Täällä saadun tiedon mukaan on mustarutto levinnyt Perun pohjoisosassa.

Vanhainkodin palossa sai yksi surmansa

Truro, N. S. — Tulipalo tuhosi täällä vanhainkodin keskiviikkona ja yksi sen asukkaista sai surmansa. Surmansa sai Ira Millard. Kaikkiaan asui tässä vanhainkodissa 106 henkilöä.

Uuden Guinean asia tulee esille YK:ssa

Vishinsky ehdotti, että Laosin ja Kombodian jäsenkysymys otettaisiin esille kun Indo-Kiinan poliittinen tilanne selvitetään

United Nations, N. Y. — YK:n puhemiehistön kokouksessa keskiviikkona päätettiin kehoittaa 7 äänellä kolmea vastaan ottamaan YK:n harkittavaksi Länsi-Uuden Guinean asia, joka on herättänyt erimielisyyksiä Hollannin ja Indoneesian keskuudessa.

Indoneesian valtuutettu sanoi, että sellainen on ainoa keino rauhallisesti ratkaista tämä riidanalainen kysymys.

Indoneesian ehdotusta kannattivat Burma, Thaimaa, Neuvostoliitto, Tshekkoslovakia, Kuuba, Ecuador ja Syyria. Ehdotusta vastaan äänestivät Australia, Britannia sekä Ranska. Yhdysvaltain, Colombian, Islannin, Hollannin sekä Chiang Kai-shekin edustajat pidättyivät äänestyksestä.

Keskustelussa Indoneesian valtuutettu Sudjarwo Tjondronegro sanoi, että Hollanti "on sulkenut ovet tämän ongelman rauhalliselta ratkaisulta".

Tämän johdosta, sanoi hän, "vaarallinen tilanne on olemassa niin arkaluontoisella Kaakkois-Aasian alueella" ja että suurempaa kannatusta Indoneesian ehdotus saa tämän kysymyksen rauhallisen ratkaisemisen puolesta.

Toinen erimielisyyttä aiheuttanut kysymys puhemiehistön kokouksessa aiheutti Australian ehdotus, että otettaisiin työjärjestykseen Indo-Kiinan valloille Laosille ja Kambodialle paikan antaminen YK:ssa.

Neuvostoliiton päävaltuutettu Andrei Vishinsky sanoi, että näiden maiden jäsenyyskysymyksen pitäisi ottaa esille vasta senjälkeen kun Indo-Kiinan poliittinen selvitys saadaan loppuun Geneven sopimuksen puitteissa.

Neuvostoliitto ja Tshekkoslovakia pidättyi äänestyksestä tässä asiassa kun senjälkeen 12 äänin annettiin asian työjärjestykseen liittämisen puolesta.

USA ja Britannia pitävät auki konsulivirastonsa Hanoissa

Yleisesikuntapäällikkö kenraali Hinh voittanut taistelun pääministeriä vastaan

Saigon, Indo-Kiina. — Näyttää siltä, että yleisesikunnan päällikkö kenraali Nguyen Van Hinh voittaa taistelun pääministeri Ngo inh Diemiä vastaan, tiedoitettiin täällä keskiviikkona. Tankeilla varustettuja suojelijajoukkoja piirittää yleisesikunnan.

Kenraali Hinh sanoi keskiviikkona sanomalehtimiehille, että keisari Bao Dai, joka on Ranskan Rivieralla, on "hyväksynyt minun tekoni".

Pääministeri Diem on määrännyt vahvat poliisivoimat suojelemaan hänen asuntoaan. Hänen hallituksestaan erosi äskettäin yhdeksän ministeriä ja sen jälkeen ei ole mainittu mitään hallituksen uusimisesta.

Saigon. — Täällä ilmoitettiin torstaina, että Britannia ja Yhdysvallat aikovat pitää auki konsulaattinsa Hanoissa, joka luovutetaan vietnamilaisille kahden ja puolen viikon kuluttua.

Brittiläisten ja amerikkalaisten toimenpiteet eivät merkitse sitä, että näiden maiden taholta tunnustettaisiin Ho Chi Minhin johdolla toimiva Vietnamin tasavallan hallitus.

Lontoosta tulleessa ulkoasiain viraston tiedonannossa sanotaan, että Britannia pitää Hanoissa pientä "konsulihenkilökuntaa suojellakseen Britannian intressejä".

H-pommin uhri kuoli Japanissa torstaina

Hänen kuolemansa on ensimmäinen H-pommin aiheuttama kuolemantapaus rauhan aikana

Tokio. — Yhdysvaltain H-pommin uhri kalastusaluksen Lucky Dragonin radiomies Aikichi Kubyama kuoli täällä sairaalassa torstai-iltana. Japanilaiset lääkärit sanoivat hänen sairastaneen keltatautia, joka aiheutui radioaktiivisesta tuhkasta.

Hän oli niiden 22 muun kalastusaluksen miehistöön kuuluvan kanssa lähellä Bikinin saarta kun amerikkalaiset räjäyttivät vetypommin siellä maaliskuun 1 pnä.

Kaksikymmentäkaksi muuta kalastajaa on edelleenkin sairaalassa. Japanissa on herännyt suurta vihamielisyyttä amerikkalaisia kohtaan atomikokeilujen takia.

Washington. — Korvaus niiden japanilaisten, jotka joutuivat Bikinan saaren lähellä atomituhkasateeseen ja sairastuivat, lääkintähuoltoon voi viivästyä koska Japanin hallitus vaatii noin $14,000,000.

Japanin hallitus vaatii $7,000,000—$8,000,000 suoraa henkilökohtaista korvausta radioaktiivisen tuhkan johdosta sairastuneille ja $5,000,000—$6,000 000 radioaktiivisen tuhkan aiheuttamien menetyksien johdosta tunakalastuksessa sekä juomaveden pilaantumisen johdosta.

Yhdysvallat on ilmoittanut Tokion lähetystönsä kautta Japanin ulkoministeriölle, että $1,000,000 korvaus voidaan maksaa heti, mutta jos Japani vaatii $14 000,000 niin asia on jätettävä kongressille ja siksi korvauksen maksaminen pitkistyy.

Työttömyys on lisääntynyt kaikkialla Canadassa

Ottawa. — Vaikka työtilanne jonkunverran parani elokuussa, niin sittenkin työnhakijoita oli 254,800 eli 54 prosenttia enemmän kuin viime vuoden elokuussa. Ontariossa oli enin työnhakijoita. Maakunnan eri työnvälitystoimiston kirjoissa oli 102,498 työnhakijaa, eli 40 prosenttia kaikista Canadan työnhakijoista. Työttömien lukumäärä on huomattavasti suurempi mainittua lukua sillä monet työttömyyteen joutuneet eivät etsi työtä työtoimistojen välityksellä.

Torontossa oli elokuun 19 pnä 25,721 työnhakijaa sitä seurasi Windsor, jossa oli 14,815 työnhakijaa.

Kaikilla alueilla oli työttömyys pahempi kuin vuosi sitten.

Tilastotoimiston tietojen mukaan Canadan työvoiman määrä on nykyään 5,569,000 henkilöä, eli 62,000 enemmän kuin vuosi sitten. Kaikkiaan tästä määrästä 4,748,000 oli työssä joista 85,3 prosenttia täydellä ajalla.

Tuoreen lohen vientikielto poistettu

Ottawa. — Kalastusdepartmentti ilmoitti keskiviikkona, että tuoreen sockeye-lohen vientikielto on poistettu kuluvan kalastussesongin loppuun saakka.

Vientikiellon poistaminen auttaa kalastajia löytämään myyntimarkkinat myöhemmin saatavalle sockeyelohelle, sanotaan kalastusdepartmentin tiedonannossa.

Fraser-joessa ja Georgian lahdessa ilmoitetaan vielä olevan huomattavan paljon tätä lohta.

Natsit tunkeutuvat johtoelimiin Länsi-Saksassa

Bonn, Länsi-Saksa. — Kulkulaitostyöläisten union, joka on yksi suurin unio Länsi-Saksassa, johto on antanut lausunnon, jossa varoitetaan natsivoimien kasvamisesta. Union puheenjohtaja Adolf Kummernuss sanoi että natsit ovat tunkeutuneet hallitus- ja teollisuuselimien johtavimmille paikoille.

"Jos tätä siedetään", sanoi hän, "niin pian me löydämme itsemme samasta asemasta kuin missä me olimme 1933."

Antaessaan sanomalehtimiehille haastattelua sanoi Kummernuss, että natsien tunkeutuminen eri hallintoelimiin lisääntyy jos Länsi-Saksa uudelleen aseistetaan.

Lakot ovat vähentyneet Canadassa

Ottawa. — Työselkkausten takia menetettyjen työpäivien määrä laski huomattavasti viime heinäkuussa ja elokuussa. Se laski niin alas, että ainoastaan 1949 oli se niin alhaalla.

Työministeriön keskiviikkona julkaiseman tilaston mukaan tapahtui elokuussa 20 työselkkausta koskien 3,959 työläistä ja työpäiviä menetettiin 48,210. Viime heinäkuussa sattui 29 työnseisausta koskien 6,607 työläistä ja työpäiviä menetettiin 54,111.

Viidessä elokuun 20 työnseisauksessa menetettiin 72 pros. työajasta. Kaksitoista näistä työnseisauksista päättyi elokuun aikana.

Pääministeri Scelbaa vaaditaan eroamaan

Kommunisti Terracini sanoi senaatissa, että Italian taivasta peittävät haisevat pilvet

Rooma. — Kommunistipuolueen jäsen, senaattori Umberto Terracini syytti keskiviikkona pääministeri Mario Scelban sekaantuneen Wilma Montesin murhajuttuun. "Me emme käsi sitä, että meitä hallitsee joku, joka on epäilyksen alaisena", sanoi Terracini. "Jos Piccioni erosi sen johdosta kun hän epäili poikansa syyllisyyttä, niin teidän tulee tehdä samoin."

Kommunistit ja sosialistit vaativat äänestystä luottamuslauseesta.

Pääministeri Scelba oli hyvin hermostunut ja puri kynsiään.

Senjälkeen kun Terracini lopetti puheensa, sosialisti Emilio Lusso nousi puhumaan ja vaati Scelban eroamista.

"Italian taivasta peittävät haisevat pilvet", sanoi senaattori Terracini. "Meidän hallituksemme tekee kaikkensa ettei suuri yleisö voisi katsoa näiden pilvien lävitse. Me emme ensinkään ihmettele, että yksi ministeri erosi. Meitä ihmetyttää vain se, että vain yksi teki niin. Kaikki italialaiset tietävät, että monen eroaminen on tarpeellista."

Entisen ulkoministerin Attilio Piccionin poika Pietro ja rahalla markiisin tittelin ostanut Ugo Montagna vangittiin tiistaina Wilma Montesin murhaan syyllisenä.

Montagno on tunnettu huumausaineiden kauppias ja hän hankki sodan alkupuolella naisia natsiupseereille ja sodan loppupuolella liittolaisten upseereille.

Wilma Montesin puolialaston ruumis löydettiin 1953 huhtikuussa Ostian rannikolta ja Rooman poliisilaitos, joka siihen aikaan oli Savero Politon johdolla, ilmoitti kysymyksessä olleen hukkumistapauksen.

Kuitenkin sanomalehtimies Silvano Muto väitti kysymyksessä olleen murhan, johon olivat syyllisiä Rooman korkeimpiin piireihin kuuluvat henkilöt. Hänet pantiin syytteeseen väärien uutisten levittämisestä, mutta hän sai todistajakseen huumausainemassayksiin Montesin kanssa osallistuneen miss Anna Maria Caglion, joka on todistanut, että miss Montes murhattiin.

Liberaalien, sosialidemokraattien ja tasavaltalaisten lehdet julkaisivat torstaina kirjoituksia, joissa tehtiin selväksi se; että heidän edustajansa senaatissa tukevat kristillisdemokraattista hallitusta, jota vastaan kommunisti- ja sosialistipuolueen jäsenet ovat vaatineet eroamaan Montesi-skandaalin takia.

Ihmistaposta syytteeseen pannun Piero Piccionin isä Attalio, joka erosi ulkoministerin tehtävästä Montesi-skandaalin takia, ilmoitettiin saaneen vaikean hermokohtauksen kuultuaan poikansa vangitsemisesta.

Rooman entinen poliisipäällikkö 73-vuotias Savero Polito on pantu syytteeseen Piccionin auttamisesta Montesin murhan peittämisessä. Häntä ei ole kuitenkaan vangittu koska hänellä on niin korkea ikä, ilmoitettiin täällä torstaina.

VIIME TIEDOT

Keewatin, Ont. — Torstaina illalla vangittiin tämän kauppalan ulkopuolella olevalla tiellä mieshenkilö, jonka uskotaan viime tiistaina ryöstäneen täällä olevasta Royal Bank of Canadan konttorista $5,000.

Vangitseminen johtui siitä, että St. Bonifacessa, Man., vangittiin torstaina 21-vuotias nainen, jolta löydettiin $1,500 ja jonka uskotaan olevan Keewatin pankista ryöstettyä rahaa. Kysymyksessä olevan naisen olisi pitänyt tavata vississä paikassa Keewatin lähellä miehen. Poliisit sensijaan menivät kohtauspaikalle ja kun mies saapui pidättivät hänet.

Bitburg, Länsi-Saksa. — Täällä ilmoitettiin perjantaina, että edellisenä päivänä tapahtuneen gasoliinisäiliön räjähdyksen johdosta 25 henkilöä sai surmansa ja 14 loukkaantui.

Kaupungin pormestari ilmoitti, että onnettomuudessa surmansa saaneet olivat amerikkalaisia, saksalaisia ja ranskalaisia. Onnettomuus tapahtui kun amerikkalaisille lentovoimille kuuluvaa gasoliinisäiliötä täytettiin.

Karachi, Pakistan. — Kaatosateitten johdosta on Pakistanissa suuria tulvia, ilmoitettiin täällä perjantaina. Tiedonannon mukaan 46 henkilöä on saanut surmansa tulvissa, 150 on loukkaantunut ja useita ihmisiä on kadoksissa.

Tulvat ovat aiheuttaneet suunnattomia taloudellisia vahinkoja.

Kymmenen rauhanvuotta Suomelle hyvin rohkaisevia

Suomen ja Neuvostoliiton suhteet kehittyneet tasavertaisuuden pohjalla luottamuksellisemmiksi kuin koskaan ennen itsenäisyyden aikana

Helsinki. — Viime sunnuntaina vietettiin Suomessa välirauhansopimuksen 10-vuotispäivän juhlia. Helsingissä vietetystä juhlatilaisuudesta Helsingin Vapaa Sana julkaisi maanantaina seuraavan selostuksen:

Välirauhansopimuksen 10-vuotispäivän johdosta oli valtioneuvosto järjestänyt eilen arvokashenkisen juhlatilaisuuden B-Messuhallissa. Juhlaa kunnioitti läsnäolollaan tasavallan presidentti J. K. Paasikivi. Lisäksi nähtiin tilaisuudessa mm. pääministeri Törngren rouvineen, ulkoministeri ja rouva Kekkonen, Neuvostoliiton suurlähettiläs Lebedev rouvineen, Kiinan lähettiläs Keng Piao, Englannin suurlähettiläs Greswell puolisoineen, runsaasti diplomaattikuntaa ja julkisen elämän edustajia. Juhlassa puhui pääministeri Törngren ja mainittakoon, että maassamme vierailevien neuvostoliittolaisten taiteilijoiden ryhmään kuuluva sellisti Daniil Shafran esiintyi saaden esityksestään lämpimät suosionosoitukset.

Tasavallan presidentin juhlallisen saapumisen jälkeen klo 19 alkoi juhla Radion sinfoniaorkesterin esittäessä Nils-Eric Fougstedtin johdolla Sibeliuksen Finlandian.

Tämän jälkeen piti pääministeri Rolf Törngren juhlapuheen, josta julkaisemme jälempänä osan, jossa hän käsitteli Suomen ja Neuvostoliiton suhteiden kehitystä välirauhansopimuksen solmimisen jälkeen.

Puheen jälkeen laulajatar Maria Heidi lauloi Sibeliuksen Koskenlaskijan morsiamen.

Neuvostoliittolainen sellotaiteilija Daniil Shafran esitti Tshaikovskin rokokoo-muunnelman saaden yleisön lämpimät ja jakamattomat suosionosoitukset esityksestään.

Tämän jälkeen Radion sinfoniaorkesteri esitti Sibeliuksen balladin musiikista näytelmään Kuningas Kristian II.

Lopuksi yleisö seisaalleen nousten kuunteli Maamme-laulua.

Pääministeri Törngren tervehti puheessaan aluksi tasavallan presidenttiä ja ulkovaltojen lähettiläitä sekä kuvaili sitten välirauhan sopimuksen solmimisen aikaisia mielialoja ja kansamme jälleenrakennustyötä. Tämän jälkeen hän lausui Neuvostoliiton ja Suomen suhteiden kehittymisestä välirauhansopimuksesta alkaneella kymmenvuotiskaudella seuraavaa:

Suomen uusi asema sai lopullisen vahvistuksen vasta syksyllä 1947 voimaanastuneella rauhanasopimuksella. Se ei tuottanut sanottavia muutoksia siitä, mitä oli määritelty välirauhan

(Jatkuu 4. sivulla)

Madeleine Parent valtuuston ehdokkaaksi

Montreal. — Canadan Tekstiilityöläisten Neuvoston rahastonhoitaja miss Madeleine Parent ilmoitti keskiviikkona, että hän ottaa vastaan kaupunginvaltuusmiesehdokkuuden piiri no. 1:ssä.

Miss Parent sanoi, että St. Henryn ja St. Coinegonden piirin tekstiilityöläiset ovat kokouksessaan pyytäneet häntä ottamaan vastaan ehdokkuuden.

Autotyöläisten palkkavaatimuksesta neuvotellaan

Windsor. — Neuvottelut Ford Company of Canadan ja United Automobile Workersin osasto 200 välillä aloitettiin täällä keskiviikkona, jolloin neuvottelut kestivät kaksi tuntia ja alkoivat jälleen torstaiaamuna.

Viime sunnuntaina valtavasti suurin enemmistö Fordin työläisiä äänesti lakon puolesta. Yhtiön ja union työehtosopimus päättyi viime helmikuun 19. pnä.

Kahdenlaista ilmaa liittosopimuksesta

Lontoo on "varovaisesti" toivorikas mutta Washingtonissa pilveilee

Lontoo. — Vaikka Washingtonin viranomaisten sanotaan olevan juromielisiä ns. Brysselin sopimuksen laajentamisen suhteen niin ulkoministeri Eden ilmaisi varovaisesti toivorikkaan mielipiteen siitä, että Saksan imperialismin uudelleen aseistaminen voidaan toteuttaa tämän uuden sopimuksen pohjalla.

Puhuessaan Leamingtonissa mr. Eden viittasi ylläkuvatulla tavalla ensi viikolla Britanniassa pidettävään yhdeksän vallan konferenssiin, missä keskustellaan Länsi-Saksan uudelleen aseistamisesta ns. "Brysselin sopimuksen perusteella.

Täkäläisistä diplomaattipiireistä annettujen tietojen perusteella Ranskan hallitus on nyt suostunut siihen, että Länsi-Saksa hyväksytään Atlantin paktin jäsenvallaksi jos Britannia suostuu lujittamaan ehdotustaan tämän uuden liittolaisen (Länsi-Saksan) aseistuksen kontrollia ja tarkkailua varten.

Viitaten Ranskan, Yhdysvaltain ja Britannian välillä vallitseviin erimielisyyksiin täällä selitettiin päivää aikaisemmin, keskiviikkona, että ensi viikolla kokoontuvasta yhdeksän vallan konferenssista ei voida odottaa lopullista ratkaisua Saksan imperialismin uudelleen aseistamisen suhteen, sillä tarkoituksena on tehdä vain alustavia valmisteluja tässä suhteessa. Samalla kertaa ilmaistiin pelko siitä, että Yhdysvalloissa voidaan katsoa, että jos ei lopulliseen ratkaisuun päästä, niin se on "Yhdysvaltain ohjelman tappio". Britannian hallituksen sanotaan tarkasti seuraavan Yhdysvaltain hallituksen kannanottoa tässä asiassa.

Washingtonista ilmoitettiin keskiviikkona, että yhdysvaltalaiset viranomaiset suhtautuvat juromielisesti Englannissa ensi viikolla kokoontuvaan yhdeksän vallan konferenssiin.

Yhdysvaltain hallituksen yleisenä käsityksenä sanotaan olevan, että Saksan imperialismin uudelleen aseistamisen ongelmaa ei voida tyydyttävästi ratkaista ellei useissa maissa tehdä huomattavia kannanmuutoksia kansallisetujen valvomisen suhteen. Erikoisesti on korostettu, että Ranskan täytyy tehdä myönnytyksiä sen vielä salaisen muistion suhteen, minkä Ranskan pääministeri Mendes-France antoi liittolaisille noin viikko sitten. Samalla kertaa myönnetään, että mitä tahansa myönnytyksiä on näiden maiden tehtävä kansallisetujensa valvomisen suhteen, ne on tehtävä hitaasti ja huolellisesti.

Amerikkalaiset viranomaiset toivovat, että lopullinen ratkaisu Länsi-Saksan imperialismin uudelleen aseistamisesta saataisiin toimeksi mahdollisimman pian. Tätä asiaa käsittelemään kokoontuu ensi viikolla Lontoossa yhdeksän vallan konferenssi, johon osallistuu länsi-Euroopan maiden edustajain lisäksi myös Canadan ja Yhdysvaltain edustajat.

Labor-puolue tilille USA:ssa

Lontoo. — Täällä ilmoitettiin keskiviikkona, että Britannian Laborpuolueen varajohtaja Herbert Morrison matkustaa ensi kuussa Washingtoniin selvittelemään Britannian sisä- ja ulkopolitiikkaa.

Hän tulee luennoimaan Yhdysvalloissa ja hänen uskotaan tekevän selvää, miksi Labor-puolueen valtuuston vierailumatka Neuvostoliittoon ja Kiinaan oli oikeutettu.

Täällä ilmoitettiin, että Morrison, Englannin entinen ulkoministeri, yrittää päästä presidentti Eisenhowerin puheille.

Tuomittiin kahdeksi vuodeksi vankilaan kavalluksen johdosta

Quebec. — Keskiviikkona tuomittiin korpraali Denis Gauthier kahdeksi vuodeksi vankilaan koska hänet todettiin kavaltaneen armeijan varoja.

Oikeuden päätöksessä sanotaan, että hän oli tietäen hyväksynyt 18 väärää laskua koskien noin $3,000.

Vanhoja autoja myyty Ottawassa $12 kappale

Ottawa. — Täällä myytiin keskiviikkona vanhoja autoja ja niistä saatiin keskimäärin $12 kappaleelta. Nämä autot oli jätetty kaduille ja ne oli korjattu kaupungin toimesta eri autovajoihin ja niiden säilyttäminen oli tullut maksamaan yhteensä $51,809.

Korkeimpaan hintaan nousi eräs troki, josta maksettiin $65 ja eräs 1932 vuoden henkilöauto myytiin kahdella dollarilla, joka oli alin hinta.

Jäi trokin alle menettäen henkensä

Hamilton. — Keskiviikkona täällä sai surmansa 2½ vuoden ikäinen Sharon di Gennaro kun hän kaatui kolmipyöräisen polkupyöränsä kanssa ja jäi trokin alle.

Trokin ajuri W. Paterson sanoi, että auton renkaan vuotamisen takia hän tarkasti trokin takapyörää ja huomasi, että lasten polkupyörä oli tarttunut kiinni hänen trokinsa takaosaan ja kuolleen lapsen hän löysi ojasta.

Ford-yhtiö kieltäytynyt korottamasta palkkoja

Yhtiön Oakvillen tehtaan 2,600 työläistä äänestää lakosta ensi sunnuntaina

Toronto. — Muutamissa pienemmissä kohdissa jossa ei ollut raha kysymyksessä, sovittiin Fordyhtiön ja sen Oakvillen tehtaan työläisten työehtosopimusneuvottelussa, ilmoitettiin täällä torstaina.

Mutta yhtiö jälleen tämän viikon neuvotteluissa hylkäsi union esittämän vaatimuksen tuntipalkkojen korottamista 15 sentillä ja ehdotti palkat pysytettäväksi ennallaan.

Ford-yhtiö, joka aikaisemmin tarjosi 4 sentin tuntipalkan korottamista ilmoitti jälkeenpäin peruuttavansa tämän tarjouksen välttämällä, että tälläisen korotuksen takia yhtiö joutuu sellaiseen asemaan ettei se ole kilpailukykyinen. Union taholta sanottiin 4 sentin tuntipalkankorotusehdotusta loukkaukseksi työläisiä kohtaan.

Ford-yhtiön Oakvillen 2,600 työläistä äänestää lakosta ensi sunnuntaina. Windsorissa olevan Fordin tehtaan 5 500 työläistä äänesti äskettäin ylivoimaisella enemmistöllä lakon puolesta.

Lakkotaktiikasta neuvotellaan Oakvillessä äänestyksen jälkeen jolloin union Fordin tehtaiden neuvosto kokoontuu neuvotteluun.

Kuoli autojen yhteentörmäyksessä

Sault Ste. Marie. — Täällä ilmoitettiin keskiviikkona, että 21-vuotias Arthur Lidstone sai surmansa autojen yhteentörmäyksessä Barr Riverillä, joka on 18 mailia itään täältä. Onnettomuudessa loukkaantunut miss Libby Brekman kuljetettiin tänne sairaalaan.

Konservatiivit toimivat kahdessa ryhmässä B.C:ssa

Victoria, B. C. — Konservatiivipuolueen presidentti George Hees saapui keskiviikkona järjestämään British Columbiaan uutta konservatiivipuolueen ryhmää, joka olisi kuuliainen George Drewlle.

Puhuessaan täällä mr. Hees sanoi, että uudelleen muodostettava ryhmä käsittää vain liittovaltion asioita ja nykyinen puoluejärjestö, joka antoi epäluottamuslauseen johtajalleen Geo. Drewlle, saa hoitaa maakunnan asioita.

Hän sanoi olevansa valmis neuvottelemaan maakunnan konservatiivien johtajan Dean Finlaysonin kanssa, mutta ei halua mennä Finlaysonin luokse.

"Me emme laskeudu polvillemme ja rukoile", sanoi mr. Hees. "Epäsopua tulee olemaan, mutta me tulemme toimimaan yksinämme."

Hees kehoitti nimittämään seuraavien kuukausien aikana edustajaehdokkaita liittoparlamentin vaaleja varten.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264 Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75		
		3 kk. 2.25		
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.30		
Suomessa	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75		

Liekin levityskampanjaa tukemaan

Kuten tiedetään, Vapauden "nuoremman veljen", Canadan suomalaisten ainoan kaunokirjallisen viikkolehden Liekin hyväksi alkaa viikon vaihteessa kuukauden päivät kestävä levityskampanja, jonka tavoitteena on 300 uuden tilauksen hankkiminen Liekille.

Ellei muistimme petä — ja ihmisen muisti on äärettömän petollinen — niin tämä on vasta toinen erikoiskampanja Liekin levittämiseksi. Noin neljä vuotta sitten järjestettiin Liekin levittämisen hyväksi levityskampanja ja silloin sai "nuorempi veljemme" kaikkiaan 427 uutta tilausta samalla kun kaikki katkeamassa olleet tilaukset uusittiin.

Sivumennen sanoen voidaan todeta, että Liekin levikki on miltei pysähtymättä lisääntynyt sen perustamisesta asti ja tämä levikin lisääntyminen jatkuu edelleen. Tilastot osoittavat, että Liekin levikki on nyt suurempi kuin vuosi sitten jne. Tästä johtuu, että Liekin levikki on jo muutamia vuosia ollut Vapauden levikkiä suurempi — ja Liekki on siis laajimmin leviävä suomenkielinen lehti Canadassa.

Tämä sellaisenaan ei suinkaan ole mikään sattuma. Liekin nauttimah kansan suosion perustana on se, että se varaa parasta mahdollista kaunokirjallista lukemista tuhansille tilaajilleen ja lukijoilleen ja antaa ainutlaatuisen mahdollisuuden niille maanmiehillemme, joilla on taipumusta ja innostusta kirjallisten lahjojensa kehittämiseen. Samalla kertaa Liekki on pitänyt kiinni siitä, että se on "pikkuihmisten toimesta perustettu ja pikkuihmisiä varten ilmestyvä lehti — että sen tehtävänä on työläisten, farmarien ja muiden "pikkuihmisten" oikeuksien puolustaminen. Liekki pyrkii varaamaan lukijoilleen mahdollisimman monipuolista ja virkistävää luettavaa samalla huolehtien siitä, että se antaa oman panoksensa kansainvälisen rauhan puolesta, mitä kaikki ihmiset haluavat, ja Canadan kehittyvän kulttuurin hyväksi sitä murha, tappelu- ja sukupuoliturmelusta vastaan, jota rajan takaa tulviva gangsterikulttuuri edustaa.

Juuri se tosiasia kun Liekki on "puolueellinen" ihmisten elinoikeuksien, totuuden ja korkeimpien kulttuuriarvojen puolesta, on tehnyt tästä "nuoremmasta veljestämme" kansan yleistä suosiota nauttivan lehden. Ja hyvää tavaraa on aina helppo myydä! Tämä selittää Liekin levikin jatkuvan lisääntymisen.

Mutta mikään tavara ei ole niin hyvää, ettei sitä tarvitse asiakkaille kaupata. Näin on asia myös Liekin suhteen. Täkäläisten maanmiestemme keskuudessa on vielä sadottain sellaisia henkilöitä, jotka eivät ole koskaan itse Liekkiä lukeneet — jotka ovat muodostaneet mielipiteensä Liekin suhteen vain sillä perusteella, mitä ovat kuulleet niiltä, jotka Liekkiä panettelevat ryhmäkuntalaisten katsantokantojensa oikeuttamiseksi.

Tämän vuoksi on aivan paikallaan, että Liekin levittämiseksi järjestetään erikoiskampanja, jolloin pidetään erikoisvelvollisuutena sitä, että Liekin tilauksia tarjotaan sellaisille maanmiehillemme, jotka eivät ole aikaisemmin Liekkiä tilanneet — eivätkä edes lukeneetkaan.

Kokemuksesta tiedämme, että "Liekin väki" tulee tekemään kaiken voitavansa tämän kampanjan onnistumisen hyväksi — että Liekki tulee saamaan 300 uutta tilausta ja enemmänkin. Mutta samalla kertaa toivomme, että myös Vapauden lukijat ja kannattajat avustaisivat asiamiehiä ja -naisia siinä, että tämä työ saadaan tehdyksi mahdollisimman nopeasti. Huolehtikaamme kaikki yhteisesti että Liekki saa tämän levityskampanjan aikana sadottain uusia lukijoita!

Huono oli alku

Muutama päivä sitten kokoontunut YK:n Yleiskokouksen yhdeksäs istunto sai kovin epäonnistuneen lähdön. Kuten on uutistiedoissa kerrottu, Yhdysvaltain toimesta ja painostuksesta saatiin vielä estetyksi Kiinan 600-miljoonainen kansa saamasta sille laillisesti kuuluvaa paikkaansa YK:n jäsenyydessä.

Tämä on sitäkin valitettavampi seikka kun muistetaan esim. Canadan terveysministeri Paul Martinin Atlantic Cityssa, terästyöläisten union konventionissa antama lausunto, ett. "meidän kaikkien tulevaisuus riippuu YK:n menestyksestä".

Sivumennen sanoen terveysministeri Martin lausui samassa tilaisuudessa, että tässä "toinen toisestaan riippuvaisuussuhteissa olevassa maailmassa ei yksikään ihminen eikä kansakunta voi olla yksinään". Tämä lausunto viittaa siihen, että terveysministerimme hyväksyy ainakin periaatteessa erilaisten yhteiskuntamuotojen rauhanomaisen rinnakkaiselon.

Mutta "käytännön politiikassa", johtuen se siitä kun liittohallituksen johtajat kuuntelevat enemmän Washingtonin tulevia määräyksiä kuin Canadan kansan toivomuksia, Canadan edustajisto äänesti kuitenkin Neuvostoliiton ehdotusta vastaan, että Kiinan kansalle myönnettäisiin sille laillisesti kuuluvat paikat YK:n jäsenyydessä, ja että Formosan saarella ulkomaisten pistimien varjossa elävän Chiang Kai-shekin klikin edustajat karkoitettaisiin YK:sta. Tässä ilmenee suuri ristiriita sen välillä kun terveysministeri Martin sanoo, että "tulevaisuutemme riippuu YK:n menestyksestä" mutta samalla Canadankin edustajisto äänestää niin, ettei YK:n toiminta voi mitenkään menestyä!

Kysymys Kiinan edustuksesta on YK:ssa kehittynyt sellaiseksi, että ilman tämän ongelman myönteistä ratkaisua ei YK voi menestyksellisesti toimia peruskirjansa säädösten ja korkeitten ihanteiden mukaisella tavalla. Ottakaamme yksi ajatuskoe: YK:n Turvallisuusneuvosto on se pääasiallisin elin, jonka tehtävänä on kansainvälisen rauhan säilyttäminen — ja Turvallisuusneuvoston toiminta liittyy saumattomasti sen vakituisten jäsenmaiden — viiden suurvallan — päätöksiin ja suunnitelmiin. Mutta yksi näistä ratkaisevan tärkeistä suurmaista — Kiina — on keinotekoisesti "häädetty" Turvallisuusneuvoston jäsenpaikalta ja sen tilalla on Chiang Kai-shekin edustaja, jotka eivät missään mielessä voi puhua sen paremmin Kiinan kansan puolesta kuin omaksua mitään tehtäviäkään Kiinan suhteen.

Eikä tässä kaikki. Kontrolloidessaan noin 20 latinalais-amerikkalaisen maan ja eräiden muiden "avustamiensa" maiden äänet, Yhdysvalloilla on miltei 100-prosenttinen diktatuuriasema YK:ssa. Kokemus on osoittanut (viimeksi Indo-Kiinassa) että Yhdysvallat ei halua mitään rauhanomaista ratkaisua kansainvälisissä poliitikassa eikä kansainvälisen jännitystilan huojentamista. Sitä on myös varmanlaisena merkkinä siitä, että Yhdysvallat tulee YK:ssa käyttämään "äänestyskoneistoaan" niin, ettei mitään ratkaisevaa tapahtuisi YK:ssa tämän istunnon aikana. McCarthy-maan sotaiset edustajat tulevat tässä epäilemättä onnistumaankin, sillä siihen viittaa se nöyränsuus, millä Canadan ja eräitten muiden maiden edustajat ovat suhtautuneet jänkkien vaatimukseen, että Kiinan asian käsittely on lykättävä tuonnemmaksi.

Kaiken tämän perusteella meistä tuntuu, kuten sanottu, että YK:n Yleiskokouksen yhdeksäs istunto sai kovin huonon alun.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Katri Riksman, Sointula B. C., täyttää 75 vuotta ensi maanantaina, syyskuun 27. pnä.

Vilho Vihuri, Long Lake, Sudburyn läheisyydessä, saavuttaa ensi maanantaina tk. 27 pnä 60 vuoden iän.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentoivotuksiin!

Mitä muut sanovat

NAMUSEDAN LAHJA

Piiritystila — lahja, mikä on verrattavissa sotalakiin muissa maissa — joka on julistettu Chilessä voimaan, nousi välittömästi yhdysvaltalaisten omistamain kuparikaivosten lakkotilasta. Tämä lakko puolestaan nousi valloilleen edesauttaneesta inflatiosta, jonka johdosta elinkustannukset kohosivat 60 prosenttia viimeksikuluneen vuoden aikana. Ja inflaatio puolestaan aiheutui v. 1953 siitä kun Yhdysvallat kieltäytyi ostamasta Chilen kuparia tarjotulla hinnoilla. — Globe and Mail toimituspalstallaan.

Juutalaiset tulivat tälle mantereelle 300 vuotta sitten

Kun portugalilaiset valloittivat v. 1654 Brasilian rannikolla sijainneen hollantilaisen Recifen siirtokunnan, antoivat he sinne siirtyneille juutalaisille uudisasukkaille samat ehdot kuin protestanttisille hollantilaisillekin: Heidän on omaksuttava katolinen uskonto tai lähdettävä pois.

Monet juutalaiset päättivät tämän pakon edessä lähteä pois. Erään tiedon mukaan joutuivat eräät poislähteneet Recifen juutalaiset merirosvojen käsiin. Vähän myöhemmin he joutuivat toiseen, ranskalaiseen merirosvojen laivaan, josta heidät siirrettiin sitten lähimpään hollantilaiseen siirtokuntaan — New Amsterdamiin, nykyiseen New Yorkiin. Tässä joukossa oli kaikkiaan 23 henkeä, miehiä, naisia ja lapsia. Tämä joukko muodosti ensimmäisen juutalaisten asutuksen Yhdysvaltain alueelle.

Ennen vuotta 1848 oli Yhdysvalloissa ainoastaan noin 20,000 juutalaista, käsittäen etupäässä Espanjassa, Portugalissa ja Hollannissa eläneitä juutalaisia. Seuraavien 20 vuoden aikana siirtyi Yhdysvaltoihin yli 200,000 juutalaista, jotka olivat etupäässä saksaa puhuvia. 1880-luvulla Venäjällä alkaneet juutalaispogromit ajoivat Yhdysvaltoihin yli kaksi miljoonaa juutalaista, etupäässä Venäjältä ja Puolasta.

Yhdysvalloissa on nykyään yli viisi miljoonaa juutalaista. New Yorkissa on heitä kaikkiaan 2,250,000 eli enemmän kuin Israelissa ja enemmän kuin on ollut milloinkaan missään kaupungissa.

Tämän 300-vuotismuiston johdosta on tähän mennessä julkaistu kaksi historiateosta. Ne ovat Oscar Handlinin kirjoittama "Adventure in Freedom" ja Rufus Learsin "The Jews in America."

Canadalaisten keskimääräinen elinkausi

Ottawa. — Nykyään syntyvät lapset elävät keskimäärin paljon vanhemmiksi kuin oli asianlaita 20 vuotta sitten, todetaan tilastollisen toimiston julkaisemissa tiedoissa.

Täällä julkaistu uusi taulukko canadalaisten eliniän keskimääräisestä pituudesta osoittaa, että sitten vuoden 1931 on canadalaisten naisten keskimääräiseen elinkauteen lisätty 8 ¾ vuotta ja miehiin nähden 6 1/3 vuotta.

Tämän uuden taulukon mukaan on canadalaisten miespuolisten keskimääräinen elinkausi arvioitu olevan 66.3 vuotta ja naisiin nähden 70.8 vuotta. Laskelmat perustuvat vuonna 1951 suoritetussa väenlaskussa kerättyihin tietoihin.

Vuosien 1941-1951 väenlaskujen välisenä aikana lisääntyi canadalaisten miesten elinikä 3.3 vuodella ja naisten 4.7 vuodella.

Keskimääräisen elinkauden jatkumiseen vaikuttavat tekijät ovat olleet erikoisen huomattavat nuoremman väestön keskuudessa, erikoisestikin varhaisessa lapsuudessa koska entistä vähemmän lapsia ja nuorisoa kuolee varhaisten vuosien aikana.

Suuria sillisaaliita ovat saneet N-liiton kalastajat T-merellä

Moskova. — Neuvostoliiton kalastajat ovat saaneet suuria sillisaaliita Otshotskan merellä Tyynen meren pohjoisosassa, ilmoittaa uutistoimisto Tass. Troolarien miehistö ilmoittaa, että siellä on kolmen kuukauden kuluessa saatu yhtä paljon silliä kuin kokonaisen vuoden aikana Pohjois-Atlantilla.

Kauko-Idän kalastajat saavat apua Itämeren kalastajilta, jotka Tassin antaman tiedon mukaan ovat hyvin perehtyneet sillinpyyntiin Pohjois-Atlantilla.

Suomen-Neuvostoliiton välirauhan allekirjoittamisesta 10 vuotta

Sopimus allekirjoitettiin viime hetkellä, kun sitä ennen oli torjuttu kyynillisesti kokonainen luettelo esitettyjä rauhantarjouksia

(VS) — Syyskuun 4 pnä 1944 tykit vaikenivat Suomen rintamilla — aseleposopimus oli astunut voimaan. Saman kuun 19. allekirjoitettiin Moskovassa Suomen ja Neuvostoliiton ja Suomen ja Yhdistyneiden kuningaskuntain (Englanti) välinen välirauhasopimus — neljättä vuotta kestänyt rikollinen verenvuodatus oli päättynyt. Tuosta ajasta on nyt kulunut 10 vuotta.

Itsenäisen Suomen historiassa tuo kausi on kiistämättä mustin ja likaisin. Sen tilinpäätös osoitti 52,609 kaatunutta suomalaista miestä ja naista, 50,000 sotainvaliidia, 47,000 sotaorpoa, 27,000 sotaleskeä, 421,000 siirtolaista, 110,000 koditonta pelkästään Pohjois-Suomessa ja 550 miljardin markkaan (silloista rahaa) kohoavia aineellisia tappioita. Se oli aikaa, jolloin perustuslain pykälä pahoinpideltiin arvelematta, jolloin maa ohi eduskunnan ja kansan kytkettiin Hitler-Saksan sotavankkureiden eteen, jolloin ennennäkemätön pimitys ja kansallinen pullistelu nousivat tragikoomillisiin mittasuhteisiin, jolloin jokainen, joka uskalsi lausua sanan ohi pakkoyksimielisyyden kuristavien rajaviivojen, joko sai kuulan kalloonsa tai joutui viru maan keskitysleireille.

Sodan kohtalokkaina vuosina johti maatamme kaksi hallitusta, Rangellin ja maaliskuussa 1943 muodostettu Linkomiehen hallitus, joissa kummassakin ydin oli koottu samoista miehistä: pääministerien lisäksi Ramsay, Tanner, Witting, Kukkonen, Reinikka, ja joiden lisäksi keulakuvina olivat silloinen presidentti Ryti ja sotavoimien ylipäällikkö Mannerheim. Kumpikaan näistä hallituksista ei kuunnellut rauhanääntä, vaikka niiltä ei suinkaan tilaisuuksia puuttunut. Yhteensä ne panivat kyynillisesti paperikoriin kahdeksan rauhantarjousta. Näiden rauhantarjousten historiikki puhuu omaa kolkon lahjomatonta kieltään.

RAUHA TARJOTAAN USA:n KAUTTA

Rauhantarjouksia tehtiin Suomelle jo heti Saksan hyökkäyksen alettua juhannuksena 1941, jolloin Hitler päiväkäskyssään oli nimenomaan maininnut myös Suomen osuudesta hakaristiretkeen. Elokuussa USA:n alivaltiosihteeri Sumner Welles jätti Washingtonissa Suomen sikäläiselle lähettiläälle ilmoituksen, että Neuvostoliiton hallitus on halukas keskustelemaan uudesta rauhansopimuksesta. Turhaan! Tarjous haudattiin hiljaisuudessa, eikä USA:lle vaivauduttu toimittamaan edes vastausta. USA:n hallitus palasi tällöin itse uudelleen asiaan huomauttaen, että mitään vastausta ei ole kuulunut. Sen jälkeen Suomen hallitus vastauksessaan 11. 11. ilmaisi kielteisen kantansa ja sanoi "jäävänsä odottamaan tapahtumien kehitystä". Asiaan kuuluu, että eduskunta — kansasta puhumattakaan — pimitettiin.

Vuotta myöhemmin tehtiin erään ruotsalaisen lehtimiehen välityksellä Suomelle taas rauhantarjouksia ja jälleen turhaan. Eikä kestänyt kauan, kun taas tuli uusi rauhantarjous: Ruotsin ulkoasiainministeriö tiedoitti että Neuvostoliiton käsityksen mukaan ei enää ollut aihetta jatkaa sotaa ja että Suomen tuli ilmoittaa, millä pohjalla se oli halukas solmimaan rauhan. Tämä tapahtui helmikuun 8. pnä 1943, aikana, jolloin Stalingradin taistelu oli ratkaistu ja Saksan tappion piti näkyä kaikille, mutta Suomen hallitus jätti kylmästi asian lepäämään. Sota sai jatkua.

Hieman toista kuukautta myöhemmin uusiutui sama näytelmä. USA:n taholta esitettiin Suomen hallitukselle muistio, jossa tarjottiin "hyviä palveluksia rauhanneuvottelujen aikaansaamiseksi" ja korostettiin, että mikäli tarjous nyt hylätään, sellaista ei enää tulla tekemään. Ja mitä teki nyt Suomen hallitus, mitä tekivät herrat Ryti, Linkomies, Tanner, Reinikka, Kukkonen, jotka sodan jälkeen sotasyyllisoikeudenkäynnissä jatkuvasti kirjavin värein maalailivat "rauhantahtoaan"? Ensinnäkin asiaa mentiin — "korrektisuus-syistä", kuten Tanner puolustuskirjassaan "Suomen tie rauhaan" niin lämpimästi huomauttaa — ilmoittamaan Saksalle, mikä suoralta kädeltä merkitsi siltojen polttamista rauhaan, ja toiseksi vastausta 10.4. ilmoitettiin lopulta että "neuvotteluihin ei voida ryhtyä", sen jälkeen kun tynkäeduskunta oli painostettu asettumaan tämän kannan taakse.

KOLME VIHJETTÄ — TURHAAN!

Kului kesä 1943 ja tuli syksy. Hitler-Saksan sotilaallinen tuho kävi kiertämättömäksi ja sen olisi luullut tulleen päivänselväksi myös hallitukselle mutta ei: syksyn kuluessa otetut rauhankosketukset romutettiin yksi toisensa jälkeen. Kunnes sitten tammikuun 30. pnä 1944 USA:n taholta esitettiin Suomelle muistio, jossa kehoitettiin etsimään kosketusta Neuvostoliittoon rauhan aikaansaamiseksi. Tämän lisäksi Ruotsin Suomessa oleva lähettiläs Beck-Friis teki samanlaisen kehoituksen ja samoin tunnettu ruotsalainen suurpankkiiri Wallenberg. Unohtaa ei sovi myöskään että Ruotsin ja USA:n lehdistössä alkoi esiintyä yhä jyrkempiä Suomen vastaisia lausuntoja joissa ihmeteltiin maamme hallituspiirien intiimiä roikkumista Saksassa ja varoitettiin jatkamasta sillä tiellä.

Suomen hallituksen tuli nis tehdä jotakin — edes silmänlumeeksi. Empimisen ja parranharomisen jälkeen lähetettiin lopulta Paasikivi helmikuun 12 pnä Tukholmaan, jossa hänen piti ottaa yhteys Neuvostoliiton sikäläiseen suurlähettiläaseen Kollontayhin ja tiedustella Neuvostoliitolta Suomen rauhanehtoja. Että kyseessä oli pelkkä ele ilmenee mm. siitä, että tavanmukaan ilmoitettiin asia pienimpiä yksityiskohtia myöten Hitler-Saksalle jotapaitsi Paasikivi lähetettiin matkaan vailla minkäänlaisia valtuuksia. Kuitenkin Paasikiven matka oli sikäli menestyksellinen, että hän palasi takaisin ennakkoehdot mukanaan. Niissä vaadittiin suhteiden välitöntä katkaisemista Saksaan, ja Neuvostoliitto tarjosi apuaan Suomessa olevien saksalaisten joukkojen internoimiseksi; suomalaisten joukkojen piti vetäytyä vuoden 1940 rajan taakse ja sotavangit tuli palauttaa. Sen jälkeen olisi tullut neuvotella Suomen armeijan demobilisoinnista, sotakorvauksesta ja Petsamon kysymyksestä.

Loppujen lopuksi kuten tiedetään, hyväksyttiin paljon tiukemmat ehdot. Mutta tässä vaiheessa sodankynti ja verenvuodatus kiehtoivat enemmän kuin rauha. Asia leivottiin lävitse eduskunnassa ja maaliskuun 17. pnä ilmoitettiin Neuvostoliitolle kuivasti, että ehtoja ei voida hyväksyä, koska ne ovat "epäselvät".

NEUVOSTOLIITTO EHDOTTAA

Neuvostoliitto yritti kuitenkin — antamatta Suomen hallituspiirien sotaisen härkäpäisyyden masentaa itseään — pitää jatkuvasti yllä rauhankosketusta. Tuskin oli Linkomiehen hallitus ehtinyt antaa epäävän vastauksensa, kun Moskovasta saapui usi sähke, jossa tarjouduttiin antamaan yksityiskohtaiset tiedot rauhanehdoista ja pyydettiin Suomea lähettämään tätä varten edustajansa Moskovaan. Olisi ollut liian törkeätä nostaa näin selvän tarjouksen edessä käsi pystyyn. Maaliskuun 26. pnä lähtivät Suomen edustajina Paasikivi ja Enckell Tukholmaan, jossa he välittömästi siirtyivät Moskovaan lähtevään koneeseen. Mutta mitään valtuuksia heillä ei ollut tälläkään kertaa, jotapaitsi — tarvinneekko sitä enää sanoakaan? — asia päästettiin taas Berliinin korviin.

Moskovassa käyneet neuvottelijat palasivat takaisin huhtikuun 1. pnä mukanaan yksityiskohtaiset ehdot, joissa selvennettiin helmikuussa esitettyjä ehtoja. Entinen toistui taas: hallitus käsitteli asian ja asettui hylkäävälle kannalle, Tanner painosti sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän sodan jatkamisen taakse, voimatta kuitenkaan nuijia täysin hengiltä ryhmässä esiintyvää rauhansiipeä (mm. Kilvet, Pelkkälä ja Keto), eduskunta nyökkäsi koneellisesti ja Neuvostoliitolle lähetettiin huhtikuun 15. pnä vastaus, jossa ilmaistiin, että suostuminen ehtoihin ei käy päinsä "edes teknilliseltä kannalta" (?), jotapaitsi ei ovea jätetty raolleen jatkuville neuvotteluille.

Aivan tähän ei asia kuitenkaan vielä jäänyt. Huhtikuun 22. pnä Neuvostoliiton varaulkoministeri Andrej Vyshinski piti Moskovassa lehdistötilaisuuden, jossa Suomen kanssa käydyt neuvottelut ja Suomen hylkäävä kanta vedettiin päivänvaloon. Tällöin hän lausui mm. seuraavaa:

"Suomen hallitus väittää, että neuvostohallituksen ehdotusten hyväksyminen muka vaarantaa Suomen olemassaolon itsenäisenä valtiona. Tämä on tietenkin väärin. Nykyisellä Suomella ei ole valtiollista itsenäisyyttä. Se menetti sen sillä hetkellä, jolloin se päästi saksalaiset joukot alueelleen. Nyt on kysymys menetetyn itsenäisyyden palauttamisesta karkoittamalla saksalaiset sotajoukot Suomesta ja lopettamalla sotatoimet. Kuten tunnettua, Suomen hallituksen päästettyä alueilleen saksalaisia sotajoukkoja yhteisiä hyökkäystä varten Neuvostoliiton kimppuun, koko Suomen pohjoisosa joutui saksalaisten käsiin, saksalaisten jotka ovat siellä todellisina isäntinä ja ovat tehneet Suomesta puolittain miehitetyn maan Mutta Suomen eteläosassakaan Suomen hallituksella ei ole täyttä valtaa. Todellisuudessa Suomen hallitus lakkasi olemasta isäntänä omassa talossaan luovutettuaan vapaaehtoisesti saksalaisille vallan Pohjois-Suomessa."

Tieto rauhanneuvotteluista kantautui nyt pakostakin myös Suomen kansan korviin, kansan, jolta kaikki rauhansanomat oli tähän mennessä huolellisesti pimitety ja jonka osuudeksi oli jätetty vain verenvuodattaminen, näläpalkkaraataminen ja kuponkiannosten syöminen. Suomen hallitus joutui antamaan asiasta virallisen tiedoituksen, joka 23 4. ilmaisi asian Linkomiehen, ministeriuollita katsoen — kaikin fraasiisänmaallisin koristein ja puolitotuuksin varustettuna. Asia oli nyt lopultakin pois päiväjärjestyksestä. Hallitus saattoi jatkaa mieluista totaansa joka oli tämän tästä kuristua niin kiusallisen rauhanmahdollisuuden silmukoihin. Jatkuu

Neuvostoliiton kansalaisten poliittisista vapauksista

Kirj. V. Kiritshenko

Neuvostoliiton kaikilla kansalaisilla on yhtäläiset oikeudet yhteiskunnallis-poliittisen, valtiollisen, taloudellisen ja kulttuurielämän kaikilla aloilla. Sitäpaitsi neuvostoyhteiskunnan erikoispiirteenä on se, ettei näitä vapauksia vain julisteta, vaan ne myöskin varmistetaan Neuvostoliiton perustuslaeissa ja turvataan niiden käytännössä toteuttaminen koko maan yhteiskunnallisen ja taloudellisen elämän muodolla.

Kaikilla Neuvostoliiton kansalaisilla rodusta, kansallisuudesta, sukupuolesta, uskontunnustuksesta, sivistystasosta, asuinpaikan vakinaisuudesta, yhteiskunnallisesta syntyperästä, omaisuusasemasta ja aikaisemmasta toiminnasta riippumatta on oikeus valita ja tulla valituiksi kaikkiin valtaelimiin Neuvostoliiton Korkeimmasta Neuvostosta — Neuvostoliiton parlamentista alkaen paikallisiin neuvostoihin — paikallisiin valtaelimiin asti. Vaaleihin eivät voi osallistua eivätkä voi tulla valituiksi ainoastaan mielisairaat ja henkilöt, jotka oikeus on tuominnut menettämään äänioikeutensa.

Vaalit toimitetaan yleisen, yhtäläisen ja välittömän äänioikeuden perusteella salaisessa äänestyksessä. Niissä vallitsee valitsijain suuri poliittinen aktiivisuus. Esimerkiksi Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston vaaleihin vuonna 1954 osallistui yli 99 prosenttia kaikista valitsijoista. Neuvostoliiton Korkeimpaan Neuvostoon valittiin 318 työläistä ja 220 talonpoikaa, jotka ovat välittömästi työssä tuotannossa ja maataloudessa. Työläisten ja talonpoikain kymmenia tuhansia edustajia korkeimmissa ja paikallisissa valtaelimissä osallistuu kansanedustajina välittömästi tärkeiden valtiollisten kysymysten ratkaisemiseen.

Neuvostoliiton kansalaisille on myönnetty sanavapaus, painovapaus, kokoontumisvapaus sekä katukulkue- ja mielenosoitusvapaus. Näitä oikeuksia ei ole vain myönnetty Neuvostoliiton kansalaisille, vaan turvataan myöskin niiden reaalinen toteuttaminen myöntämällä työtätekevien ja heidän järjestöjensä käytettäviksi kirjapainot, paperivarastot, julkiset rakennukset, yhteysvälineet ja muut välttämättömät aineelliset edellytykset näiden oikeuksien toteuttamista varten. Neuvostoliitossa ilmestyy tuhansia päivälehtiä ja aikakausjulkaisuja, joita julkaisevat työtätekevien puolue- ja yhteiskunnalliset järjestöt ja yhdistykset sekä työtätekevien edustajain neuvostot. Niiden painosmäärä kasvaa vuosi vuodelta.

Neuvostoliiton kansalaiset osallistuvat aktiivisesti kansainväliseen liikkeeseen rauhan puolesta, kansainväliseen ammatilliseen liikkeeseen, kansainvälisiin nuorisojärjestöihin ym. Kaikki tämä osoittaa Neuvostoliiton kansalaisten millään rajoittamatonta poliittista aktiivisuutta ja vapautta.

Neuvostoliiton kansalaisilla on oikeus yhtyä yhteiskunnallisiksi järjestöiksi: ammattiliitoiksi, osuustoimintajärjestöiksi, nuorisojärjestöiksi, urheilu ja kulttuuriyhdistyksiksi sekä teknillisiksi ja tieteellisiksi seuroiksi.

Neuvostoliiton kansalaisille turvataan henkilöllinen koskemattomuus. Ketään ei voida vangita muuten kuin oikeuden päätöksellä tai prokuraattorin suostumuksella. Kansalaisten asunnon koskemattomuus ja kirjeenvaihdon salaisuus ovat lain suojelemia. Valtaelimet voivat vangita Neuvostoliiton kansalaisen vain siinä tapauksessa, jos hän on tehnyt rikoksen, varokeinona kuulustelun ja oikeudenkäynnin karttamisen estämiseksi. Pitemipaikaista pidätystä varten vaaditaan prokuraattorin suostumus.

Uskovaisille neuvostokansalaisille on myönnetty uskonnollisten menojen harjoittamisvapaus. Tämä vapaus on myönnetty yhtäläisesti kaikille uskovaisille: oikeauskoisille, katolilaisille, protestanteille, muhamettilaisille, budhalaisille ym. Uskovaisille kansalaisille on annettu oikeus ylläpitää kirkkoja, rukoushuoneita jne. uskonnollisten menojen suorittamista varten sekä julkaista kirjallisuutta uskonnollisista kysymyksistä ym.

Rinnan tämän kanssa on kaikilla kansalaisilla uskonnonvastaisen propagandan vapaus.

Neuvostoliiton kansalaisten poliittisten vapauksien rikkominen taikka loukkaaminen katsotaan rikokseksi, joka sen raskaudesta ja luonteesta riippuen voi johtaa rikoslailliseen, hallinnolliseen taikka kurinpidolliseen rangaistukseen.

Käsiteltäessä kysymystä Neuvostoliiton kansalaisten poliittisista vapauksista on kiinnitettävä huomiota vielä erääseen sangen tärkeään seikkaan. Vuoden 1917 lokakuun vallankumouksen voiton tuloksena Neuvostoliiton kansalaiset vapautuivat ainiaaksi riistosta, talouspulien, työttömyyden ja kurjuuden vaarasta. Heillä on mahdollisuus kykyjensä ja taipumustensa mukaisesti valita vapaasti työtoimintansa. Sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän periaatteita vastaavasti jokainen kykyjensä mukaan työskentelevä Neuvostoliiton kansalainen saa työstään aineellisen korvauksen työn määrän ja laadun mukaan. Kaikki tämä turvaa Neuvostoliiton kansalaisten aineellisen ja taloudellisen vapauden ja riippumattomuuden ja muodostaa vissinlaisen perustuksen niille poliittisille vapauksille, jotka on myönnetty Neuvostoliiton kansalaisille.

Näinollen Neuvostoliiton kansalaiset nauttivat todellisesta vapaudesta, jonka heille koko Neuvostoliiton sosialistinen yhteiskuntajärjestelmä ja yhteiskuntaelämä turvaa.

PÄIVÄN PAKINA

Kuka hyökkää ja missä?

Viime viikon vaihteessa sanottiin, että YK:n yleiskokouksen kokoontuessa on maailma ensimmäisen kerran pitkään aikaan sellaisessa tilanteessa, että missään ei ole käynnissä kuumaa sotaa. Se lausunto ei kuitenkaan pitänyt täsmälleen paikkaansa sillä kuumaa sotaa käydään Britannian imperialismin toimesta parhaillaan ainakin Keniassa ja Malaijilla. Totta kyllä on, että mitään suurisuuntaisempaa sotaa ei ole tällä kertaa käynnissä missään maailman kolkalla.

Mutta uutta sotaa varten varustaudutaan varsin suurisuuntaisesti Wall Streetin taholta maailman kaikilla kolkilla, varsinkin Neuvostoliiton ja sosialismin tiellä olevien maiden rajojen läheisyydessä.

Viime viikon vaihteessa kerrottiin uutistiedoissa myöskin, että Chiang Kai-shekin päämajasta Formosan saarelta ilmoitetaan, että mainitulla saarella Yhdysvaltain seitsemännen laivaston selän takana turvassa olleet Kiinan taantumuksellisten ilmavoimat ovat 15 peräkkäisenä päivänä hyökänneet Kiinan mannermaalle ja samalla todettiin, että näitä hyökkäyksiä tullaan "jatkamaan ja laajentamaan."

Kuten varsin hyvin tiedetään hyysää Wall Streetin imperialismi Formosan saarella surullisen kuuluisaa Chiang Kai-shekin rosvojoukkoa siinä toivossa, että se pääsisi vielä riistämään, ryöstämään ja raiskaamaan Kiinaa ja sen kansaa — luonnollisentikin Wall Streetin raharuhtinaiden avustamana. Asia on nähkääs sitten, että Yhdysvaltain hallitus ei ole niin "ihmisystävällinen" muiden maiden kapitalisteja ja raharuhtinaita kohtaan, että se avustaisi Kiinan taantumuksellisia pelkästään "aatteellisista syistä" ja "meidän elämäntapamme" merkeissä. Eipä tietenkään. Wall Streetin herrain tarkoituksena on tietenkin päästä saaliinjaolle siinä tapauksessa, että Kiinan kansantasavalta kukistettaisiin — ja saada moninkerroin takaisin ne riistosaaliit, jotka Yhdysvaltain raharuhtinaat menettivät silloin kun Kiinan kansa ajoi Yhdysvaltain hallituksen tukemat rosvot ja varkaat Formosan saarelle.

Kuten tiedetään on Yhdysvaltain hallitus sitten Korean sodan päivien pitänyt seitsemättä laivastoaan Formosan salmen vesillä suojelemassa sitä maasta pois ajettua rosvojen ja varkaiden sakkia mikä on majaillut Formosan saarella. Kaiken lisäksi on Yhdysvaltain hallitus rahoittanut ja aseistanut tämän Chiang Kai-shekin koplan mm. nykyaikaisilla lentokoneilla siinä nimenomaisessa tarkoituksessa, että se hyökkää mannermaalle ja "vapauttaa" Kiinan kansan uudelleen Chiang Kai-shekin ja Wall Streetin rosvojen käsiin. Siinä mielessä ovat Chiang Kai-shekin ilmavoimat alinomaa hyökkäilleet Kiinan mannermaalle mutta viime päivinä ovat nämä hyökkäykset muodostuneet jokapäiväisiksi. On muuten varsin kiinnostavaa todeta, että näitä hyökkäyksiä ruvettiin tekemään entistään enemmän ja tiheämpään heti kun Yhdysvaltain valtiosihteeri ja sotasuunnittelujen arkkitehti John Foster Dulles oli viimeksi vierallut Formosan saarella.

Tilanne on nyt sellainen, että Kiinan kansan ratkaisevalla tavalla hylkäämä surullisen kuuluisa Chiang Kai-shek on erikoisessa Wall Streetin imperialistien suojeluksessa. Yhtäällä on tarkoituksena ehkäistä Kiinan kansantasavallan hallitus saamasta haltuunsa sille kuuluvaa Formosan saarta ja toisaalla on tilaisuus harjoittaa kaikenlaatuista provokatiota uuden sodan aikaansaamiseksi. Ajatelkaahan, että Yhdysvaltain hallitus ja sen seitsemäs laivasto sallivat Chiang Kai-shekin lentokoneiden hyökkäilevän mannermaalle mutta samalla ehkäisevät Kiinan hallituksen ryhtymästä johdonmukaisiin vastatoimenpiteisiin tämän tihutöitä tekevän vastavallankumouksellisten pesäkkeen tuhoamiseksi ja Kiinaan liittämiseksi. Se merkitsee käytännöllisesti katsoen sitä, että Wall Streetin imperialistit ehkäisevät maan laillisen hallituksen sille kuuluvista tehtävistä, mikä on mitä törkeintä toisen maan sisäisiin asioihin puuttumista. Vielä törkeämpää on tietenkin se, että Washingtonin hallitus varustaa, yllyttää ja rahoittaa tämän vastavallankumouksellisen koplan toimintaa ja tihutöitä maan laillista ja rauhaa rakastavaa hallitusta vastaan. Nämä tosiseikat osoittavat varsin selvästi kuka hyökkää ja missä ja kuka tekee kaikkensa uuden sodan aikaansaamista varten.

Nyt YK:n yleiskokouksen ollessa koolla olisi syytä toivoa, että tämä vaarallinen tilanne ratkaistaisiin siten, että Kiinan kansantasavallan hallitus tunnustettaisiin maansa laillisesti hallitukseksi kuten monet maat ovat jo tehneet, Suomi muiden ohessa. On kerrassaan järjetöntä, että maailman väkirikkain maa pidetään kaikin mahdollisin keinoin erossa siitä varten, että Wall Streetin raharuhtinailla olisi sen kautta mahdollisuudet ja toiveet uuden sodan aikaansaamista varten.

* * *

Yhdysvaltain hallitus on viime aikoina poikkeuksellisen selvästi muodostunut sodanlietsojaksi maailman joka kolkalla ja samalla siitä on myöskin tullut maailman santarmi. Missä tahansa eri maiden kansat ovat ryhtyneet taipinoimaan kotimaista tai ulkomaista sortoa vastaan siinä ovat aina ilmaantuneet Wall Streetin santarmit, jotka ovat ryhtyneet kaikin mahdollisin keinoin tukemaan taantumuksellisten vallassaolijain riisto- ja sortoaseman lujittamista ja pitkittämistä. Kuten muistetaan tapahtui siten viimeksi Guatemalassa, jonka maan jossakin määrin edistyksellinen hallitus oli kukistettava kaikin noilla millä tahansa koska se oli ryhtynyt parantamaan kansan tukalaa asemaa. USA:n hallituksen ja United Fruit Co:n toimesta sekaannuttiin kuitenkin varsin julkealla tavalla tämän pienen itsenäisen maan sisäisiin asioihin koska ne eivät olleet John Foster Dullesin ja Wall Streetin raharuhtinaiden haluamalla kannalla. Moinen itsenäisten maiden sisäisiin asioihin sekaantuminen tuomittiin ennen vanhaan porvaristonkin keskuudessa hyvin selvällä tavalla kuin tapahtui jossakin määrin Guatemalan tapauksessakin.

Mutta mikäli Kiinan sisäisiin asioihin sekaantuminen on kysymyksessä on se toistaiseksi saanut YK:n siunauksenkin koska se ei ole tunnustanut Kiinan kansantasavaltaa eikä tehnyt kerrassaan mitään Formosan tilanteen johdosta, jossa Yhdysvaltain hallituksen taholta esiinnytään kaikkien kansainvälisten tapojen vastaisella tavalla — ja ennenkaikkea suistetaan maailma rauhan vaaran alaiseksi. — Kalle Terä.

SITÄ — JA — TÄTÄ

Säkkinen voi huonosti ja meni lääkärin tarkastettavaksi. Tutkittuaan potilaan, joka ikäänsä nähden oli hyvin säilynyt, sanoi lääkäri:

— Laitanne ei ole pahasti. Teillä on hyvä mahdollisuudet elää 75 vuoden ikäiseksi.

— Jassoo, tuumi Säkkinen, mutta sittenhän minä olenkin jo elänyt kymmenisen vuotta liikaa.

* * *

— Häneltä ei siis jäänyt rahoja?

— Ei. Hän menetti terveytensä yrittäessään rikastua ja rikkautensa yrittäessään saada terveytensä takaisin.

SUOMI-SAKSA OTTELUN VOITTI NYT SAKSA PISTELUVUIN 108-106

Viimeinen laji ratkaisi taaskin — Pentti Karvonen tekaisi uuden estejuoksun maailmanennätyksen

Dortmunt. — (VS) Viime sunnuntaina, Saksa-Suomi maaottelun toisena päivänä, kykeni Suomen joukkue ottamaan Saksan edellisenä päivänä saaman 7 pisteen raon umpeen ennen viimeistä lajia, joistakin epäonnistumisista huolimatta. Viimeinen laji — 4x400 metrin viesti — jäi nyt kuiten Ruotsi-Suomi maaottelustakin kalkisevaksi. Nyt kuitenkin oltiin jo etukäteen varmoja, että voitto kallistuisi Saksan hyväksi, eikä mitään erikoista tapahtui ja niin sitten kävikin.

Maaottelun toisen päivän huipputapahtumaksi muodostui 3,000 metrin estejuoksu, jossa suomalainen parivaljakko saavutti odotusten mukaan kaksoisvoiton ja Karvonen kaiken lisäksi uuden maailmanennätyksen 8.41,4. Kolmanneksi sijoittautuneen Saksan Schmalzin aika 8.53.6 on uusi Saksan ennätys.

Toisen päivän kilpailut aloitettiin 400 metrin aitajuoksulla, jossa toivottiin Mildhin voittoa. Hän johtikin puolivälin saakka, mutta sitten Saksan Bonah kiristi edelle voittoon ja uuteen Saksan ennätykseen 51,5. Seuraavina olivat suomalaiset.

200 metrillä ei suomalaisilla ollut mahdollisuuksia, Saksa sai selvän kaksoisvoiton ja pääsi 13 pisteen johtoon. Vasta kuulantyönnössä päästiin suomalaiset kaventamaan rakoa, mutta ei toivotussa määrässä. Punttivoitti, mutta Perko joutui päästämään toisen saksalaisen edelleen.

Suomalaiset estejuoksijat eivät pettäneet toiveita. Karvonen ja Rinteenpää pitivät koko ajan ohjat käsissään, vaikka toinen saksalainen nikkuikin uhkaavasti kannoilla aina viimeiselle kierokselle asti. Suomalaiset vaihtoivat vetovuoroja, mutta viimeiselle kierrokselle lähdettäessä painui Karvonen johtoon ja jätti Rinteenpäänkin, voittaen ylivoimaisesti uudella maailmanennätysajalla. Rinteenpää oli varma kakkonen.

1,500 metrillä koettiin pettymys. Denis Johanssonin uskottiin pystyvän kiilauttamaan ainakin saksalaisten väliin, mutta hän jäikin viimeiseksi niko vaatimattomalla ajalla. Vauhti oli hidas ja tästä syystä jäi kaikki loppukirin varaan ja siinä suomalaiset eivät olleet saksalaisten veroisia. Saksan kaksoisvoiton ansiosta kasvoi sen etumatka 10 pisteeseen.

Seiväshyppy korjasi taas tilannetta, sillä Landström voitti ja Piironen sijoittui toiseksi. Sama tahti jatkui kolmiloikassa, jonka voiton korjasi Lehto, Rahkamon ollessa toinen. Kun sitten vielä moukarinheitossakin saatiin piste enemmän kuin Saksa, oli Suomelle yhden pisteen etumatka.

10,000 metrillä Schade maksoi edellisen päivän tappionsa ja löi selvästi Postin ja Niskasen ja niin oli pisteet tasan 103 — 103. Nyt oli peli jo selvä, sillä vain ihme olisi voinut viedä Suomen voittoon 4x400 metrin viestissä. Sellaista ihmettä ei tapahtunut ja niin Saksa voitti 108 — 106.

TULOKSET

200 m: 1) H. Fytterer, Saksa, 21,4; 2) K. Haas, Saksa, 21.5; 3) V. Hellsten, Suomi, 21,7; 4) P. Tavisalo 22.2.

1,500 m: 1) W. Lueg, Saksa, 3.54,2; 2) G. Dohrow, Saksa, 3.54,4; 3) J. Kakko 3.56,4; 4) D. Johansson 3.57,6.

10,000 m: 1) H. Schade, Saksa 29.40, 8; 2) H. Posti 30.11,2; 3) H. Niskanen 30.41,4; 4) S. Steller, Saksa, 31.57,8.

400 m. aidat: 1) K. Bonah, Saksa, 51,5; 2) O. Mildh, Suomi, 52,7; 3) L. Lindberg, Suomi, 53,2; 4) Ulzheimer, Saksa 53,8.

3,000 m. esteet: 1) P. Karvonen 8.41,4; 2) Rinteenpää 8.46,0; 3) K. Schmaltz 8.53,6; 4) Thumn 8.59,6.

Kolmiloikka: 1) T. Lehto 15.09; 2) K. Rahkamo 14.78; 3) Strohschneider 14.72; 4) Trozowski 14.46.

Seiväshyppy: 1) E. Landström 4.35; 2) J. Piironen 4.20; 3) J. Schneider 4.10: 4) Lachermund 3.70.

Kuula: 1) Y. Puntti 15.47; 2) D. Urback, Saksa, 15.08; 3) A. Perko, Suomi, 14.92; Weckman, Saksa 14.57.

Moukari: 1) O. Halmetoja 58.88, 2) H. Zierman, Saksa, 53.52; 3) K. Hein, Saksa, 52.80; 4) V. Hoffren 51.27.

4x400 viesti: 1) Saksa 3.10,6; Suomi 3.13,6.

SAAVUTTAA 75 VUOTTA Tämän lehden lukijoille hyvin tunnettu kirjeenvaihtaja "Isoäiti" — mrs. Katri Riksman Sointulasta, B.C. — saavuttaa ensi maanantaina 75 vuoden iän. Päivän sankari on eräs vielä elossa olevista entisen "Kalevan Kansan Siirtokunnan" jäsenistä ja on toiminut hyvin huomattavalla tavalla eri tehtävissä CSJ:n työvainiolla. Toivomme hänelle lepoisia ehtoopäiviä.

Ruotsin Nilsson ponkaisi nyt 211

Göteborg. — Syyskuun 19 pnä täällä suoritetuissa yleisurheilukilpailuissa korkeushyppääjä Bengt Nilsson ponkaisi uuden Ruotsin ennätyksen 211. Tulos on sama kuin amerikkalaisen Les Steersin nimissä oleva virallinen maailmanennätys.

Zatopek piti taas yllä kovaa vauhtia

Praha. — Syyskuun 18 pnä pidetyissä kilpailuissa Emil Zatopek juoksi 5,000 metriä erinomaiseen aikaan 14. 04,6. Skobla voitti kuulan tuloksella 17.27 ja Janezek 100 m. 10,8.

Unkari—Romania jalkapallossa 5—1

Budapest. — Viime sunnuntaina suoritettiin täällä Unkari-Romania jalkapallomaaottelu, 90,000 katsojaa sai lopulta todeta Unkarin 5 — 1 voiton. Ensi sunnuntaina unkarilaiset kohtaavat Neuvostoliiton maajoukkueen Moskovassa Dynamo-stadionilla.

Eino Leppänen keihästä 74.02

Helsinki. — Jyväskylässä syyskuun 19 pnä pidetyissä TUL:n Savon ja Keski-Suomen piirin välisissä kilpailuissa vastasi parhaasta tuloksesta keihäänheittäjä Eino Leppänen, jonka paras heitto kantoi 74.02. Voittajaksi selviytyi Keski-Suomen piiri.

Erkki Kurki voitti Kaisaniemen maratonin viime sunnuntaina

Helsinki. — Kaisaniemen 24 maratonkilpailu suoritettiin viime sunnuntaina Kisa-Toverien järjestämänä. Yleiseen sarjaan osallistui 10 kilpailijaa. Kansainvälisyyttä edusti Norjan Olsen.

Voittajaksi selviytyi tällä 25 km. matkalla turkulainen Erkki Kurki ajalla 1.24.08,2, Jyväskylän O. Manninen oli toinen ajalla 1.24.37,6. Olsen sijoittautui viidenneksi.

Ida Piilosen MUISTOLLE

Seitsemän vuotta on kulunut siitä, kun tuoni vei meiltä kalleimman. Nyt muistoissa vain äitimme pitää saa, ei nähdä enään milloinkaan. Kaunis muisto seuraa vaan.

Lapset.

Täten ilmoitamme sukulaisille ja tuttaville, että mieheni ja Taunon isä

MATTI LAPPI

nukkui viimeiseen uneen Misercordia sairaalassa Haileyburyssa, Ont., syyskuun 10 p. 1954. Hän sairasti vuosikausia "silicosia", eli mainarien pölytautia, viidon kärsimykset loppui ja hän sai hyvin ansaitun levon.

Hän oli syntynyt Kittilän seurakunnassa, Oulun läänissä, Suomessa, toukokuun 27 p. 1880. Vainaja haudattiin Silverland hautausmaahan Cobaltissa syyskuun 12 p:nä 1954, kello 2 ip. suuren tuttavapiirin saattamana.

Näin päättyi neljänkymmenen vuoden
taival Matin kanssa, jota yhdessä kuljimme.
Lepää rauhassa Matti.
Vaimosi Minnie.

Isä saavutti hyvin ansaitun
ja toivomansa levon
Lepää rauhassa isä rakkaani.
Poikasi Tauno perheineen.

KIITOS

Haluamme lausua sydämelliset kiitokset kaikille, jotka ottivat osaa tavalla tai toisella meidän suruumme. Erikoiset kiitokset kantajille, kahvin tarjoilijoille ja teille, jotka lähetitte kukkia, seppeleitä ja korteja.

Teitä kaikkia kunnioittaen,

MINNIE LAPPI JA TAUNO PERHEINEEN

North Cobalt Ontario

KIITOS

Lausumme kauniit kiitokset teille, nöraandalaiset ja rouynilaiset, siitä illanvietosta, jonka olitte järjestäneet meille paikkakunnalta poismuuttomme johdosta.

Erikoinen kiitos siitä kalliista lahjasta, jonka jätitte muistoksi meille. Mukanamme kiitos illan emännille, Alinalle, Ailille ja Kertulle. Kiitos kaikille kaikesta.

Teitä muistellen,

ANNI JA NIILO NURMI

Sudbury Ontario

Kuvitettu laulualbumi

SUOMI LAULAA (FINLAND SINGS)

• 50 kauneinta suomalaista laulua nuotteineen

• 43 suurikokoista valokuvaa

KAUNIS JA ARVOKAS LAHJA!

Täydelliset laulujen tekstit suomen- ja englanninkielellä.

HINTA $3.50

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Suomen kansan leipävarras yhä korkeammalle

Vuoden 1951 syksyllä laadittiin Suomessa uusi elinkustannusindeksi, jonka pohjaksi otettiin vuoden 1951 lokakuun taso siten, että se merkittiin 100. Sen jälkeen tuli vuoden 1953 lopulla uudessa indeksissa luvulla 100. Tämä indeksi on siitä lähtien pysynyt jokseenkin muuttumattomana siitäkin huolimatta, että hinnat ja muut elinkustannukset ovat jatkuvasti nousseet. Oheisessa luettelossa on eräiden elintarvikkeiden hintoja lokakuussa vuonna 1951 sekä tokokuussa vuonna 1954 sekä merkintä, jolloin hinnat ovat prosentuaalisesti muuttuneet. Hintatiedot ovat Tilastollisen Päätoimiston virallisia lukuja.

Huomaamme siis, että miltei kaikkien tarvikkeiden hinnat ovat nousseet. Lisäksi esim. virallinen vuokraindeksi on noussut 100 pisteestä 165 pisteeseen eli 65 prosenttia.

Hinta	lokak.	toukok.
Tarvike	1951	1954
Maito, litra	22:89	26:57
Voi, kilo	300:27	416:16
Margariini	100:09	197:94
Ruisjauhot	35:22	41:77
Munat	232:01	214:54
Herneet	54:16	62:36
Kaurasuurimot	52:36	53:12
Mannasuurimot	46:—	55:57
Ruisleipä, kova	71:46	80:04
Ruisleipä, pehmeä	39:29	46:17
Perunat (5 litraa)	48:54	57:81
Sianliha	286:55	290:47
Silakka, suolattu	326:73	250:31
Silli, suolattu	64:36	66:77
Palasokeri	64:51	63:53
	69:94	85:64

Ottawa. — Canadassa tuotettiin heinäk. aikana 255,228 tonnia terästä eli 19 prosenttia vähemmän kuin viime vuoden heinäkuussa. Kuluvan vuoden seitsemän ensimmäisen kuukauden tuotanto oli 24 prosenttia pienempi kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Heinäkuussa tuotettiin maassa terästä keskimäärin 11,233 tonnia vuorokaudessa mutta tänä vuonna ainoastaan 8,540 tonnia, mikä on 59 prosenttia edellisen kuukauden tuotanto on kysymyksessä.

Missä arvossa Frost pitää omia lakejaan

Lainlaatijakunnan jäsen J. B. Salsberg syyttää, että toryhallitus ei halua estää diskriminointia

Toronto. — Täällä ilmestyvänä The Canadian Tribune nimisessä viikkolehdessä julkaisemassaan artikkelissa, Ontarion lainlaatijakunnan jäsen J. B. Salsberg tuomitsee ankarasti Dresdenissä tapahtuvan rotusyrjinnän ja Ontarion toryhallituksen toimettomuuden sen suhteen. Hän kirjoittaa:

Dresdenin tapahtumain yhteydessä nousi näköpiiriin keskuudessamme vallitseva rotudiskriminointi ja samalla se haluttomuus, millä Ontarion hallitus suhtautuu tämän paheen poistamiseen.

Valitettavasti Dresden ei ole ainoa paikka missä harjoitetaan rotusyrjintää maakunnassamme. Meillä on monta muuta sellaista aluetta ja kokonaisia osia liike- ja finanssimaailmassa, joissa harjoitetaan rotusyrjintää joka päivä. Mitä tekee Dresdenin tapahtuman niin tyrmistyttäväksi on se, että tämän synnin olemassaolo on julkisesti myönnetty, mutta sen kauppalan johtajat suhtautuvat kuitenkin asian äärettömän kyynillisesti ja mitään piittaamattomasti.

Samalla kertaa Ontarion hallitus suhtautuu välinpitämättömästi itse laatimansa lain avoimeen rikkomiseen osoittaen se sitä, että toryhallituksella ei ole halua taistella rotuun ja uskontoon perustuvaa diskriminointia vastaan. Tämä hallitus on laatinut diskriminointivastaisia lakeja vain silloin kun yleisen mielipiteen painostus on noussut niin kovaksi, ettei sitä voitu enää vastustaa. Vuonna 1943, heti sen jälkeen jolloin minut valittiin ensimmäinen kerta lainlaatijakunnan jäseneksi, minä esitin yhdessä A. A. McLeodin kanssa muistion, missä ei vain todettu, että diskriminointia harjoitetaan, vaan samalla ehdotettiin laadittavaksi laki, mikä kieltää kaikenlaisen diskriminoinnin.

Toryhallitus hylkäsi tämän ehdotuksen, mutta johtuen monista erilaisista tekijöistä, pääministeri, eversti George Drew omaksui vain yhden esityksen ja teki siitä ensimmäisen maakunnallisen lain diskriminointia vastaan.

Sen jälkeen laaditut lait kuvastavat yleisen mielipiteen painostuksen edelleen kehittymistä.

Missään vaiheessa ei hallitus ole osoittanut itsealoitteisuutta tai erikoista haluan tällaisen lainlaadinnan suhteen. Päinvastoin on asia. Hallituksen lainlaadinnallinen ohjelma on aina laahustanut yleisen mielipiteen jälessä.

Mutta hallituksen laatimat lait ovat täydellisesti epäonnistuneet niiden täytäntöönpanon kohdalta. Seurauksena on että samalla kun maakunnan poliisit ja syyttäjäviranomaiset nostavat syytteitä ketä tahansa vastaan siitä, jos heiltä löydetään sallittua määrää enemmän kaloja, jotka ampuvat rauhoitusaikanan metsänriistaa, jotka kieltäytyvät ostamasta autonajolupaa, jotka kaatavat puita säädöksiä rikkoen, mutta kieltäytyvät nostamasta syytöksiä niitä vastaan jotka Dresdenissa rikkovat Fair Accommodations lakia ja Torontossa Fair Employment lakia.

Niissä tapauksissa kun henkilö joutuu diskriminointivastaisen lain rikkojan uhriksi täytyy hänen esittää kirjallisen valituksen työministeri Daleylle jonka jälkeen ministeri voi järjestää tutkimuksen tehdyn syytöksen perusteella, ja vaikka tutkimus osoittaisi, että syytös on oikeutettu, syytettä ei voida nostaa lain rikkojaa vastaan ilman mainitun ministerin lupaa. Onko sitten ihme jos diskriminointia harjoittavat henkilöt Dresdenissä ja muuallakin tuntevat olonsa turvalliseksi ja katsovat, että he voivat harjoittaa rikollista toimintaansa lakipykälistä välittämättä?

Kaikki se, mitä on tapahtunut Fair Accomodation lain laatimisen jälkeen, korostaa sitä, että yleisen mielipiteen painostuksen tulee nousta niin voimakkaaksi, että diskriminointivastaisiin lakeihin pannaan tarvittavat hampaat siten, että niitä sovelletaan viivyttelemättä täytäntöön. Vieläkin parempi olisi luonnollisesti se, että laadittaisiin Oikeuksien laki ja muodostettaisiin erikoinen hallituksen jaosto, mikä huolehtii tämän lain noudattamisesta.

Canadan ulkopolitiikka tarkistamisen tarpeessa

Canadan rauhankongressi on lähettänyt kirjelmän Canadan hallituksen ja parlamentin jäsenille

Toronto. — Canadan rauhankongressin kansallisen neuvoston kokouksessa tk. 19 pnä päätettiin yksimielisesti hyväksyä Canadan hallitukselle, parlamentin jäsenille ja kaikille kansalaisille ja heidän järjestöilleen osoitettu kirje, jonka sisältö on seuraavanlainen:

Askeiset tapahtumat ovat antaneet Canadan kansalle uusia toiveita rauhan, turvallisuuden ja inhimillisen hyvinvoinnin suhteen. Me voimme toimia kylmän sodan lopettamiseksi.

Maanlaajuinen kannatus on tervehtinyt Canadan osallistumista Indo-Kiinan välirauhan komissioniin, päätöstä pysyä erossa Aasian sotilaallisista liitoista ja sotajoukkojen poistamista Koreasta.

Hallituksen ja parlamentin olisi nyt tarkistettava Canadan ulkopolitiikka. Me voimme toimia kylmän sodan lopettamiseksi. Me voimme rikkoa jään kun tunnustamme Kiinan todellisen hallituksen.

Tosiasiassa on olemassa vakava vaara sodan puhkeamisesta Kiinan rannikolla. Kiinan tunnustaminen olisi merkittävä teko rauhan hyväksi. Se tulisi lisäämään 600 miljoonaa todennäköistä liiketuttavaa Canadan teollisuuden ja maatalouden markkinoille.

Nyt kun Euroopan puolustusyhteisösuunnitelma Saksan uudelleen aseistamista varten on luhistunut, olisi meidän ryhdyttävä etsimään sieltä rauhanomaista ratkaisua. Canadan kansa ei ole koskaan kannattanut, ei kannata nyt eikä tule koskaan kannattamaan Saksan militarismin uudelleen henkiin herättämistä, maailman tuhoamista varten kolmannen kerran. Meidän hallituksellamme ei ole valtuuksia liittoutuakseen sellaisten voimain kanssa. Canadan turvallisuus sen sijaan edellyttää neljän vastuunalaisen vallan rohkaisemista neuvottelemaan sopimuksesta yhdistetyn, vapaan ja demilitarisoidun Saksan kanssa.

Ainoastaan pelko ja turvattomuus vallitsevat niin kauan, kuin atomipommikokeita ja aseiden ja vetypommien varastoimista jatketaan Kansainvälinen sopimus kokeiden lopettamisesta ja vetypommin pannaan julistamisesta on välttämätön. Samoin myöskin aseistuksen kontrolloidusta vähentämisestä.

Meidän olisi astuttava rauhanomaisen rinnakkaisolon ja maailman kaupan tielle. Sillä tiellä me löydämme vapauden ja onnen, kohoavan työllisyyden ja paremman elämän kaikille.

SUOMI OSTAA ENITEN ENGLANNISTA JA MYY ENITEN N-LIITTOON

Helsinki. — (VS) Tullihallituksessa on äskettäin valmistunut tilastot Suomen ulkomaankaupan kehityksestä ja tämän perusteella voidaan luoda katsaus tammi-elokuun aikaiseen kaupan kehitykseen.

Kokonaisvaihto on noussut viime vuoden vastaavan ajan 161,7 miljardista markasta 186 miljardiin markkaan. Viennin arvo on 95,1 ja tuonnin 90,9 miljardia markkaa. Kauppatilanteen aktiivisuus on siis kuluneena vuonna jo elokuun päättyessä noin 4,2 miljardia markkaa.

Suurin lisäys kaupassa on tapahtunut Englannin kohdalla. Vienti sinne on lisääntynyt 2,6 miljardilla markalla ja tuonti noin 6 miljardilla. Englanti onkin täten vallannut Suomen kaupassa ensimmäisen tilan, kun se viime vuonna oli Neuvostoliitolla. Kuitenkin Suomi on vienyt enemmän Neuvostoliittoon kuin Englantiin, mutta ostanut vähemmän.

Kokonaiskauppa Englannin kanssa on ollut 39,308 miljardia markkaa, tuonti 17,483 ja vienti 21,825 miljardia markkaa. Neuvostoliiton kanssa on kokonaiskauppavaihto ollut kuluvana vuonna 38,075, tuonti 16,006 ja vienti 22,069 miljardia markkaa. Neuvostoliitto peittää vientivajauksensa osittain kolmikantakaupalla ja osittain kullalla tai vapailla valuutoilla.

Kokonaiskauppavaihto sosialististen maiden kanssa kohosi viime vuoteen verrattuna 1,6 miljardia markkaa, ollen 53,9. Englannin jälkeen on kauppavaihto lisääntynyt huomattavammin Brasilian ja Hollannin kanssa. Yhdysvallat on Suomen kauppavaihdossa kuudennella tilalla, 8,827 miljardia mk. Niin vienti kuin tuontikin on laskenut viime vuoteen verrattuna. Vientiä USA:n vaikeuttaa tolkuttoman korkea tullimuuri.

— Superior-järvi on maailman suurin suolattoman veden järvi, ollen pinta-alaltaan 31,820 neliömailia, josta Canadan alueella on 11,2000 neliömailia. Järven suurin syvyys on 1,302 jalkaa.

Mrs. Vijaya Lakshmi Pandit, YK:n Yleiskokouksen puheenjohtaja viime istuntokaudella. Mrs. Pandit on Intian pääministeri Jawaharlal Nehrun sisar ja on hän osallistunut julkiseen toimintaan vuodesta 1935 lähtien. Hän esiintyy nykyään BBC:n radio ja televisio-ohjelmissa.

A. T. Hillin puhujamatkaohjelma syys- lokakuussa

A. T. Hill, joka äskettäin vieraili Suomessa ja Neuvostoliitossa, tekee koko Ontariota käsittävän puhujamatkan selostaen matkallaan tekemiään havaintoja. Hän tulee vierailemaan eri paikkakunnilla seuraavassa järjestyksessä:

Wanup	„	25	„
Sault Ste. Marie	„	26	„
Beavar Lake	„	27	„
Whitefish	„	28	„
Wahnapitae	„	29	„
Sudbury	„	30	„
Mattawa	lokak.	2	„
Sprucedale	„	3	„
St. Catharines	„	5	„
Sarnia	„	6	„
Toronto	„	8	„

Puheen ohella esitetään näissä tilaisuuksissa elokuvat "Järvien ja koskien maassa", ja "Pioneerien palatsit".

CSJ:n osastoja ja kannattajia niillä paikkakunnilla missä puhuja tulee vierailemaan, pyydetään varaamaan huone puhetilaisuuksia varten ja huolehtimaan paikallisesta ilmoittamisesta sekä yleensä toimimaan tilaisuuksien onnistumiseksi.

Canadan Suomalaisen Järjestön Toimenpaneva Komitea

Uutta ajanviete kirjallisuutta

Uusi SaPo-sarja

on maailmankuulujen salapoliisiromaanien valikoima, jossa on edustettuina alan huippukirjailijoita.

Tässä sarjassa on nyt ilmestynyt seuraavat kirjat:

Agatha Christie:
Lordin kuolema
Jännitysromaani
313 sivua — Hinta nid. $1.75

Dorothy Sayers:
Kuolema vierailee kerhossa
Salapoliisiromaani
314 sivua — Hinta nid. $1.75

Agatha Christie:
Askel tyhjyyteen
235 sivua — Hinta nid. $1.75

Agatha Christie:
Simeon Leen testamentti
289 Sivua — Hinta nid. $1.75

Carter Dickson:
Kymmenen teekuppia
Mystillinen salaseura, kolme selvittämätöntä rikosta.
333 sivua — Hinta nid. $1.75

Agatha Christie:
Murha maalaiskylässä
317 sivua — Hinta nid. $1.75

Agatha Christie:
Mykkä todistaja
331 sivua — Hinta nid. $1.75

Carter Dickson:
Punainen leski
347 sivua — Hinta nid. $1.75

Carter Dickson:
Valkoisen luostarin murhat
Jännitysromaani
335 sivua — Hinta nid. $1.75

Raymond Chandler:
Nainen järvessä
295 sivua Hinta nid. $1.75

Rex Stout:
Liian monta kuolemaa
277 sivua Hinta nid. $1.75

Carter Dickson:
Juudaksen ikkuna
338 sivua Hinta nid. $1.75

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. Box 69 Sudbury, Ontario

Saari on muuttanut paikkaa Haapavedellä

Helsinki. — Haapavedellä sattui äskettäin harvinainen luonnonilmiö kauan kestäneiden sateiden seurauksena. Tulvavesi irroitti saaren ja kuljetti sen toiseen paikkaan.

Kun Kangastörmän talon väki lähti kokoamaan heiniä Suojärven puolenhehtaarin suuruiselle saariniitylle, ei se löytänyt saarta enempää kuin heiniäkään.

Tulvavesi oli nostanut saaren irti ja virta kuljettanut sen järven laskujoen suulle, missä se oli tukkinut joen.

— Tavallinen viljustuminen aiheuttaa eniten koulupäivien menetyksiä.

SOITTAKAA HU. 9-1818

kun haluatte ostaa kodin tai vaihtaa sen sopivampaan.

Pertti Nupponen

antaa Teille täydellisen ja luotettavan palvelun.

ARTHUR H. KIVINEN, Realtor
38 Lawrence Ave. W., Toronto, Ont.

MIKSI VIIVYTTELETTE JA KÄRSITTE?

Vatsa-, sappi-, maksa-, munuais- ja virtsarakkokivut voivat olla vaarallisia. Ne aiheuttavat selkäkipua, reumaattista särkyä ja kipua, painostavaa kaasua rintanne alle, oikealla tai vasemmalla puolella, vatsahappoja, hapanta ja katkeraa makua ja kuivuutta suussanne, päänkivistystä ja huimausta, ruokahalun puutetta, umpitautia tai epänormaalista vatsan toimintaa. Käyttäkää silloin heti RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY-lääkettä välttyäksenne enimmiltä vakavilta sairauksilta, ajan ja rahanhukalta. Heti ensimmäinen pullollinen auttaa. Kaikille tunnettu. Hinta ainoastaan $5 pullollinen.

Meidän osoitteemme on:

LUSCOE PRODUCTS LIMITED

559 BATHURST STREET TORONTO 4, ONTARIO

Lahjapaketteja Suomeen

ALEX A. KELEN LIMITED

1467 MANSFIELD ST., MONTREAL 2, QUE., PUHELIN PL. 9548

ENSIMMÄINEN halvoissa hinnoissa.
ENSIMMÄINEN laadussa.
ENSIMMÄINEN nopeassa ja varmassa perilletoimittamisessa.

Kirjoittakaa tai soittakaa tänään ja pyytäkää meidän täydellistä hintaluetteloa.

KAIKKI PAKETIT TULLI VAPAITA

Kaikkien näyttämöiden huomioon

Olemme saaneet uuden ja monipuolisen varaston Steinin maskeeraustarpeita.

STEININ POHJAVÄREJÄ

No. 1 — Vaaleanpunainen, puikko	75c
No. 2 — Nuoren, vaalea, puikko	75c
No. 3 — Tavallisen vaalea, puikko	75c
No. 4 — Terveen nuorukaisen väri, puikko	75c
No. 5 — Tumma ihonväri, puikko	75c
No. 6 — Punakka, puikko	75c
No. 8 — Tumma auringon polttama, puikko	75c
No. 10 — Keski-ikäisen väri, puikko	75c
No. 11 — Kellertävän kalpean vanhuksen, puikko	75c
No. 12 — Punakka (vanhan miehen), puikko	75c
No. 13 — Oliiviväri, puikko	75c
No. 14 — Mustalaisen, puikko	75c
No. 16 — Kiinalaisen, puikko	75c
No. 18 — Tummanpunainen, puikko	75c
No. 19 — Neekerin, puikko	75c
No. 22 — Valkoinen, puikko	75c
No. 25 — Musta, puikko	75c

STEININ VARJOSTUSVÄREJÄ

No. 1 — Luonnollinen väri, puikko	60c
No. 2 — Vaaleanpunainen, puikko	60c
No. 3 — Vaaleanharmaa, puikko	60c
No. 4 — Harmaa, puikko	60c
No. 5 — Tummanharmaa, puikko	60c
No. 6 — Vaaleanruskea, puikko	60c
No. 7 — Tummanruskea, puikko	60c
No. 8 — Vaaleansininen, puikko	60c
No. 9 — Sininen, puikko	60c
No. 11 — Tummansininen, puikko	60c
No. 12 — Karmiininpunainen, puikko	60c
No. 14 — Helakanpunainen, puikko	60c
No. 18 — Punainen, puikko	60c
No. 23 — Tummaverikko, puikko	60c

STEININ PEHMEITÄ POHJAVÄREJÄ
(Puserrettavassa putkessa)

No. 1 — Kellahtavan vaaleanpunainen, putki	75c
No. 1½ — Vaaleanpunainen, putki	75c
No. 2 — Luonnollisen vaaleanpunainen, putki	75c

STEININ PEHMEITÄ VARJOSTUSVÄREJÄ
(Peltirasiassa)

No. 1 — Cinema Light	60c
No. 2 — Cinema Dark	60c
No 3 — Vaaleanharmaa	60c
No. 4 — Harmaa	60c
No. 6 — Vaaleanruskea	60c
No. 7 — Tummanruskea	60c
No. 9 — Sininen	60c
No. 11 — Erikois-sininen	60c
No. 12 — Karmiininpunainen	60c
No. 18 — Punainen	60c
No. 20 — Sinisenvihreä	60c
No. 22 — Punaisenruskea	60c

STEININ KROMAATTISIA SILMIEN VARJOSTUSVÄREJÄ
(Lasirasiassa)

No. 1 — Ruskea	$1.00
No. 2 — Sininen	1.00
No. 3 — Sinisenvihreä	1.00

STEIN'S CAKE MAKE-UP
(Hienossa plastiikkisessa rasiassa)

Natural Blush	$1.75
No. 7 — Sun Tan	1.75
No. 24 — Panchromatic, Female	1.75
No. 25 — Panchromatic, Female	1.75
No. 26 — Panchromatic, Female or Male	1.75
No. 27 — Panchromatic, Male	1.75

Sekalaisia maskeeraustarpeita

Steinin värikokoelma, 3 pohjaväriä ja 6 varjostusväriä, laatikko	1.75
Steinin silmävarjostuskyniä, ruskeita	35c
Steinin puuteria, rasia	75c
Steinin nenäkittiä, rasia	65c
Steinin hammaskittiä, rasia	35c
Partaliimaa harjan kanssa, pullo	30c
Partakreppiä, 25c jalka, 75c jaardi.	
Cold Cream, rasia	60c

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

BOX 69 SUDBURY, ONT.

(LEIKATKAA IRTI)

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Huonekalujen muuttoajoa

PAIKALLISTA, PITKÄN MATKAN —RANNASTA RANTAAN. Säilytystilaa ja sälelaatikointia. McKENZIE VAN SERVICE LTD., 294 Bond St., Puhelin OS. 5-8321.

VARMA SIJOITUS

MYYTÄVÄNÄ — HYVIN VAKIINtunut naisten vaatetusliike. Yksityiskohtaisempia tietoja saatavissa: Irene's Ladies Wear, 84 Elm St. West, Sudbury, Ontario. (E.I. 21 to 2)

MYYTÄVÄNÄ TALO CHELMSFORDISSA

YKSIKERROKSINEN 4-HUONEEN "Stucco"-päällystyksellä varustettu talo, jossa 3 kpl. kylpyhuone. Kork-kimatot kauttaaltaan lattioissa. Kuumanilman lämmitys, kuumavesisäiliö, vaatesäiliöt ym. Halvalla käteisellä. Puhelin OS. 5-5195 tai OS. 3-1248.

KELLO- JA KULTALIIKE
Liik. OS. 5-6852 Kotiin OS. 5-6352
A. HEISKANEN
7 Durham St. N., Sudbury, Ont.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
17 Elm St. E. Silvermanin rak.
Puhelin OS. 5-8221 Sudbury

KAUNIITA KUKKIA!
Monipuolinen valikoima kaunista -purkki- ja leikattuja kukkia. Kotiinajo ja sähkepalvelu. Tilatkaa ajoissa.
Lougheed Kukkakauppa
99 Eyre St. S., Spruce kadun kulm.
Puhelin OS. 3-9596

PIANOJA
KÄYTETTYJÄ JA UUSIA
HEINTMAN ja KNIGHT merkkejä
VÄHITTÄISMAKSUILLA
BEAVER PIANO CO.
Reino Kauhanen ja Earl Simard, omist.
326 Elgin St. Puh. OS. 3-6224
Sudbury

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Valonsäästöaika päättyy sunnuntaiaamuna. Kääntäkää kellonne tunti taaksepäin ennenkuin menette levolle lauantai-iltana.

Sudburyn naisten kerho kokoontuu ensi tiistaina klo 7.30 Finnish-haalilla. Viime tiistain kokous jäi pitämättä vallinneen sadesään takia.

Lastikkopäivällinen huomenna (sunnuntaina) Työn Puistossa. Aterian hinta on ainoastaan 75 senttiä.

CSJ:n Sudburyn os. johtokunnan kokous tänä (perjantai-) iltana klo 8 haalilla.

"Minä elän"-niminen Aleksis Kiven elämää kuvaava filmi esitetään Finnish-haalilla tänä iltana (lauantaina) klo 8. Ohjelmassa on myös kolme muuta lyhytfilmiä.

Työn Puiston Sauna on avoinna perjantaisin, lauantaisin, sunnuntaisin ja keskiviikkoisin klo 1—11 ip.

Vapauden johtokunnan kokous tiistaina klo 7.30 liikkeen konttorissa.

Lähtee yliopistoon opintoja jatkamaan

Beaver, Lake. — Tunnettu Beaver Laken Jehun urheilupoika Ronald Passi, matkustaa saamiemme tietojen mukaan jatkamaan opintojaan yliopistossa. Toivomme Ronaldille onnea ja menestystä opinnoissaan. Tämän mantereen ylicpistoissahan ovat parhaat urheiluvalmentajat. Ota siis oppia sen mitä suinkin voit ja tuo sitä meille tänne maalle silloin kun voit. Me sitä myöskin tarvitsemme. — N.

Vapaa rintaklinikka

Sudburyn piirin tubekuloosiyhdistys ilmoittaa, että sen toimesta järjestetään vapaa rintain X-sädekuvaus ensi viikon alkana seuraavilla paikkakunnilla:

New Sudburyn koululla maanantaina klo 2 — 5 ja 7 — 10 ip; Minnow Laken paloasemalla tiistaina klo 2 — 5 ja 7 — 10 ip; Lockerbyn anglikaanikirkossa keskiviikkona klo 2 — 5 ja 7 — 10 ip; Wanupin osuuskaupassa torstaina klo 10 — 12 ap. Estairen kaupassa torstaina klo 2 — 5 ip. ja Burwashin haalilla torstaina klo 7 — 10 ip.

EXPERTTI-
AUTO- JA TROKI-
JOUSIEN KORJAAMO
JA YLEINEN SEPPÄ
WOROBECK
SPRING SERVICE
Puhelin OS. 5-8492
118 Regent St. S. Sudbury

UUDET SUOSITUT
MARCONI
JA
HALLICRAFT
NÄKÖRADIOT
SAAPUNEET
STANDARD HARDWARE
LAURI HILL, omistaja
254 Hazel St. — Puh. OS. 5-7056

E. A. McDONOUGH, D.C.
KIROPRAKTORI
119 Cedar Street PUHELIN OS. 5-5745 Sudbury

TUNNETTU VAKUUTUSMIES
W. "BILL" CLER
TOIMII NYT VAKUUTUSMIEHENÄ
ARTHUR A. DUNCAN
KIINTEIMISTÖ- JA VAKUUTUSTOIMISTOSSA
PUH. OS. 3-9519 — 7 DURHAM ST. S. YLÄK. — SUDBURY

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN
MAKSAMME PÄIVÄN KORKEIMMAN KURSSIN.
Pienin summa 5.000 Smk. $19.25 ynnä lähetyskulut $1.15.
Jokainen seuraava 1.000 markkaa $3.85
● Rahalähetyksenne toimitetaan vastaanottajalle 10—14 päivän sisällä. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan allekirjoittama kuitti.
●
VAPAUS TRAVEL AGENCY
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

PERUSTETTU 1928
RITARI INSURANCE AGENCY
Vakuutuksia, Kiinteistölainoja, Autolainoja
49 CEDAR ST. SUDBURY PUHELIN OS. 5-5685

Iltakoulu aloittaa toimintansa lokakuun 4 päivänä

Tällä viikolla ilmoitettiin, että Sudburyn teknillisen koulun yhteydessä toimiva iltakoulu aloittaa toimintansa maanantaina lokak. 4. pnä ja että opetusta annetaan seuraavissa aineissa:

Metallityöt, sähkötyöt, puutyöt, autotyöt, asuntojen rakentaminen, höyrykoneen hoitaminen, piirustaminen, keittäminen, ompeleminen, naisten päähineitten valmistaminen, trigonometria, algebra, työpajalaskento, keskustelu-ranska, englanninkieli uusille canadalaisille, konekirjoitus, pikakirjoitus ja kirjanpito. Lisäksi annetaan yleistä opetusta mainostaiteessa ja nahkatöissä.

Opetusta annetaan iltaisin klo 7.30 —9 maanantaisin ja keskiviikkoisin tai tiistaisin ja torstaisin maalisk. loppuun saakka. Opetusta annetaan muillakin kuin edellämainituilla aloilla, jos vähintään 15 oppilasta ilmoittautuu sitä varten. Jos jonkin luokan keskimääräinen oppilasmäärä laskee alle kymmenen, lopetetaan apetus sellaisilla luokilla.

Kunkin aineen opetusmaksu on kahdeksan dollaria eikä sitä makseta takaisin missään tapauksessa.

Iltakouluun pyrkivien on rekisteröitävä teknillisellä koululla klo 7.30—9 ip. välisenä aikana ensi tiistaina, keskiviikkona tai torstaina.

Jatkokoulupulma yhä edelleenkin ratkaisematta

Noin 75 oppilasta käsittänyt ryhmä Sudburyn ympäristökunnista on ollut kolmen viikon ajan vailla tarpeellisia koulutiloja, todetaan täällä jatkokoulujen johtajan antamien tietojen perusteella. Sudburyn High-koulun johtaja E. J. Riley on nyt kuitenkin sanonut toivovansa, että kysymyksessä olevat oppilaat voidaan pian sijoittaa St. Charles Collegen ja Queen Elizabeth-koulun tiloihin. Pääasiallisena viivytyksenä opiskelun alkamisessa on ollut tarvittavien opettajien puute, mutta tarvittavat opettajat toivotaan saatavan tämän viikon lopulla, sanoi High-koulun opetuskomitean puheenjohtaja, mrs. Notman Porter.

Nykyiset suunnitelmat edellyttävät, että yksi luokka sijoitetaan St. Charles Collegeen ja toinen Queen Elizabeth-kouluun, mutta kuten sanottu, riippuu tämän suunnitelman toteuttaminen siitä, saadaanko tarpeelliset opettajat näitä luokkia varten.

Sudbury Memorial Hospitalin rakennustöiden rahoittaminen

Tällä viikolla täällä pidetyssä Masonin säätiön johtokunnan kokouksessa ilmoitettiin, että sen toimesta on tähän mennessä maksettu $165,000 Sudbury Memorial Hospitalin rakennusrahastoon, että lokakuussa maksetaan samaan tarkoitukseen $75,000 ja marraskuussa $125,000. Sätiön varoista käytetään kaikkiaan noin 40 pros. mainitun sairaalan rakentamisen hyväksi.

Sairaalan nykyiset kustannusarviot ovat noin $1,800,000, jonka lisäksi kalusto ja laitteet maksavat yli $500,000. Sairaalan pitäisi valmistua tulevan kesän aikana.

Masonin säätiöstä on tähän mennessä päätetty lahjoittaa erilaisiin tarkoituksiin kaikkiaan $768,894.

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puhelin OS. 5-8824
Valokuvaustyötä kaikesta lajista

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä
Öljyhoitoa hiuksille
Jack Nicholson - Martha Mäki
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

E. KOLARI
KELLOSEPPÄ
59 Lorne St. S. Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 3-3974 Box 204
Vastapäätä Hill-Clark-Francis lautakomppaniaa.

ANDERSON
SYKES & SYKES LTD.
KIINTEIMISTÖJÄ, LAINOJA
VAKUUTUKSIA
411-412 Mackey rak. — OS. 3-3629
Myyntimiehemme
AULIS (AL) KORHONEN
Puhelin kotiin OS. 3-5835

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
● ÖLJYPOLTTIMOITA ●
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Werner Lammi toipuu autorikon vammoista

Beaver Lake, Ont. — Beaverlakelainen Werner Lammi, joka loukkaantui vaikeasti heinäk. alkupäivinä siinä tuhoisassa auto-onnettomuudessa mikä tapahtui Whitefishin lähellä, on toipunut Copper Cliffin sairaalassa siinä määrin, että hän voi hiljaa liikkua rullatuolilla. Toivomme Vernille pikaista kotiin pääsyä ja parantumista.

Tässä onnettomuudessa kuoli kaksi henkilöä ja Evert Mäenpää ja Eino Ladonlahti loukkaantuivat. Mäenpääkään ei ole vielä täysin toipunut tästä onnettomuudesta sillä äskettäin hän sanoi polvensa olevan vielä kipeän ja aran. — N.

Copper Cliffissä jäädytetään 300 tonnia happea

International Nickel Company of Canadan tehtailla Copper Cliffissä jäädytetään päivittäin noin 300 tonnia happea sulaton polttoaineeksi. Happi otetaan ilmasta ja "jäädytetään" nesteeksi, ollessaan paineen alaisena ja 280 jäätymisasteen kohteena. Tämän prosessin avulla poistetaan ilmasta typpi ja muut aineet.

Happitehtaalla kuuluu jokaisen kahden minuutin kuluttua voimakas ääni mikä on merkkinä tästä prosessista kun typpi poistetaan ilmasta.

Täten ilmasta saatua ja nesteeksi muutettua happea käytetään nikkelija kuparirikasteen sulattamiseen, jossa se on ottanut hiilen paikan ja aiheuttaa huomattavia säästöjä ja voittoja yhtiölle.

Kun happea käytetään täten metallien sulattamiseen saadaan siitä samalla myöskin sivutuotetta — rikkidioksidia — jota käytetään suuret määrät paperin valmistamisessa. Incon happitehdas on suurin Canadassa ja se tuottaa vuodessa kaksi kertaa enemmän happea kuin Canadan muut tehtaat yhteensä.

Happea käytetään hyvin paljon myöskin kemiallisessa teollisuudessa typpihapon valmistukseen, kaasuhitsauksessa ja metallien leikkaamiseen räjähdyskaasuliekillä ja lääkinnässä hengenahdistuksessa, sähköikun saaneiden virvoittamiseen ja hengityksen ylläpitämiseen korkeuslennoilla jne.

Rakennustoiminta McKim-kunnassa on vähentynyt

Vaikka elokuun aikana myönnettiin McKim-kunnassa enemmän rakennuslupia kuin edellisen kuukauden ja viime vuoden elokuun aikana niin siitä huolimatta on kunnassa myönnetty kuluvan vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana yli $250,000 arvosta vähemmän rakennuslupia kuin edellisen vuoden vastaavana aikana, todetaan kunnan rakennustarkastajan julkaisemissa tiedoissa.

Viime elokuun aikana myönnettyjen rakennuslupien arvo $217,465 verrattuna $153,015 viime heinäkuussa ja $175,825 viime vuoden elokuussa.

Kuluvan vuoden kahdeksan ensimmäisen kukauden aikana rakennuslupia myönnettiin kaikkiaan $2,050,178 arvosta edellisen vuoden vastaavan ajan luvun ollessa $1,796,020.

Elokuun aikana myönnettiin kaikkiaan 71 rakennuslupaa, joista 20 käsitti uusia asuinrakennuksia, 31 lisäys- ja muutostöitä, 18 autovajoja jne.

Luonnonkaasu olisi annettava täällä Hydron käsiin

Sudburyn Hydron johtokunnan kokouksessa esitti Hydron puheenjohtaja Leo Landreville kaupungin pormestarille kirjallisen lausunnon siitä mitä olisi tehtävä luonnonkaasun kauppaamisen suhteen Sudburyssa siinä tapauksessa, että luonnonkaasua saadaan tänne. Mr. Landreville oli sitä mieltä, että luonnokaasun kauppaaminen tässä kaupungissa pitäisi antaa Hydron huoleksi "Minusta tuntuu, että Hydro kykenee luonnonkaasun jakamiseen kustannushintaan samalla tapaa kuin se tekee sähköönkin nähden', sanoi hän.

Hän kehoitti pormestaria huolehtimaan siitä, että luonnonkaasun myyntiä käsittävää yksinoikeutta ei luovutettaisi kenellekään muulle koska se saattaisi "varsin vaaralliseksi asiaksi yksityisen yhtiön käsisä."

Nuorukainen kuollut autorikon johdosta

Viime keskiviikkona kuoli täkäläisessä St. Josephin sairaalassa 19-vuotias Roger Favretto Lockerbysta niiden vammojen johdosta, joita hän sai edellisenä päivänä maantiellä n:o 17 tapahtuneessa autorikossa, Cinnott's Cornersin läheisyydessä. Nuori mies oli tajuttomana sairaalassa 22 tuntia. Hän oli työskennellyt automekanikkona muutamia vuosia McLeod Motors-yhtiön palveluksessa.

Kymmenen rauhanvuotta . . .

(Jatkoa 1. sivulta)

sopimuksessa. Mutta se vahvisti maamme aseman itsenäisenä valtakuntana muiden kansakuntien joukossa. Tämä Suomen kansan elämälle niin tärkeä asiakirja sai rinnalleen keväällä 1948 toisen tärkeän asiakirjan, nim. Suomen ja Neuvostoliiton välisen sopimuksen ystävyydestä, yhteistoiminnasta ja keskinäisestä avunannosta.

Noista vuosista lähtien ovat suhteemme muihin maihin jatkuvasti vakiintuneet ja normaalisoituneet.

Näin on nimenomaan tapahtunut myös Suomen ja Neuvostoliiton keskinäisissä suhteissa. Kun ajattelemme aikoja kymmenen vuotta sitten, jolloin aselepo tehtiin suursodan vielä riehuessa, ei voida olla antamatta tunnustusta Neuvostoliiton johtomiesten kaukonäköisyydelle maittemme välisiä suhteita järjestettäessä. Ehdot, jotka meille asetettiin, olivat tosin kansamme mielestä liiankin raskaat, mutta osaksi se, että neuvostohallitus noudatti tehtyjä sopimuksia vaatimatta sellaista, joka olisi vaarantanut maamme itsenäisyyttä ja tarpeellista liikkumisvapautta, ja osaksi Suomen kansan vakaa tahto täyttää annetut sitoumukset ovat saaneet aikaan sen, että maittemme väliset suhteet rakentuvat nyt suuremman keskinäisen luottamuksen perustalle, kuin koskaan maamme itsenäisyyden aikana.

Suomen ja Neuvostoliiton välisten suhteiden kehittyminen kohti todella hyviä ja ystävällisiä naapuruussuhteita on ilmennyt ei vain valtiopoliittisella alalla vaan myöskin nimenomaan kaupallisella alalla. Sama kehitys on ilmennyt myöskin monilla muilla elämän aloilla. On syntynyt vilkas vuorovaikutus tieteen, taiteen ja urheilun aloilla, muita aloja tässä mainitsematta.

Nykyisin puhutaan paljon erilaisten yhteiskunnallisten järjestelmien mahdollisuuksista elää rinnakkain rauhanomaisen kanssakäymisen puitteissa. Suomen ja Neuvostoliiton valtiollinen ranenne ei suinkaan ole samanlainen, mutta maittemme välisten suhteiden rauhaomainen kehitys on todella ollut mahdollinen. Ehkä yhtä suuri merkitys on annettava sille seikalle, että naapureina ovat tässä tapauksessa toisaalta voimakas suurvalta ja toisaalta pieni kansa, joka pienuudestaan huolimtta on tilaisuudessa rakentamaan suhteensa suureen naapuriinsa neuvottelupohjalla suvereenisena valtakuntana.

Suomen suhteet toisiin naapurimaihimme kuin myös yleensä muihin maihin ovat voineet näinä vuosina kehittyä myös suotuisasti. Tämä tosiasia ilmenee mm. vilkkaassa kaupallisessa kanssakäymisessä, kulttuurisuhteiden kehityksessä ja vuosi vuodelta laajentuvassa matkailuliikenteessä.

Kansalaiset.

Suomi on historiansa aikana kokenut suurten valtakuntien välissä eläneenä pienenä maana monia kovia kohtaloita. Maa ja kansa ovat aina menettäneet paljon sodissa. Toisinaan kansamme on ollut tuhoutumisen partaalla. Mutta aina se on kuitenkin päässyt nousemaan ja uudelleen kerräämään voimansa rakennustyöhön. Se on omalla elämänvoimallaan osoittanut ansaitsevansa sijansa muiden kansakuntien joukossa.

Kuluneiden kymmenen vuoden kokemuksia ajatellen rohkenisin sanoa, että olemme jälleen osoittaneet järkkymättömän elämäntahtomme. Mutta olemme myös saaneet paljon uusia kokemuksia siitä, miten meidän pienenä kansakuntana on suhteitamme muihin kansoihin ja erikoisesti naapureihimme hoidettava ja miten asioistamme huolehdittava.

Välirauhan teon ankeista, epävarmoista ajoista on kulunut kymmenen vuotta. Rohkaiskoon meitä jatkuvaan rakennustyöhön kaikki ne saavutukset, joihin kansamme on kaikesta huolimatta pystynyt kuluneena kymmenenä vuonna niin sisäisessä elpymisessä kuin suhteiden rauhanomaisessa kehittämisessä muihin kansoihin.

Incosta työttömäin armeijaan yhteensä 375 miestä

International Nickel Company of Canada on ilmoittanut, että sen palveluksesta vähennetään ensi tiistaista lähtien nojn 375 miestä työttömäin armeijaan. Työstä vähentämisen sanotaan johtuvan useiden eri rakennustöiden ja kaivantojen kehittämistöiden valmistumisesta kuin myöskin kesälomakauden päättymisestä. Pois pantavat työläiset ovat vähimmän ajan palvelleita kuten yhtiön ja union välisessä sopimuksessa määritellään.

Yhtiön taholta ilmoitetaan, että työstä vähentäminen ei aiheuta mitään nikkelituotannon vähentymistä sillä tuotanto jatkuu entiseen tapaan.

Matti Myllynen on Espanolan sairaalassa

Beaver ake, Ont. — Beaver Laken pitkäaikainen asukas ja työväenliikkeen veteraani toveri Matti Myllynen on hoidettavana Espanolan sairaalassa halvaukohtauksen vuoksi. Käykääpä ystävät ja toverit työläisvanhusta tervehtivässä sairaalassa. Toivomme Matille parempaa vointia ja terveyttä. — N.

Uusi vuosi 5715 alkaa maanantaina

Ensi maanantaina auringon laskiessa alkaa juutalaisten ajanlaskun mukaan vuosi 5715. Tämä janlasku alkaa oletetusta "maailman luomisesta", minkä väitetään tapahtuneen mika 5715 vuotta sitten vaikka eri alojen tiedemiehet sanovat maapallon syntyneen yli 4,000 miljoonaa vuotta sitten. Kaikessa tapauksessa: Onnea uudelle vuodelle 5715!

Lisää työttömyyttä Sturgeon Fallsille

Tällä viikolla ilmoitettiin Sturgeon Fallsilla, että siellä toiminut Superior Converters Limitedin omistaja naisten vaatetustehdas tullaan sulkemaan viikon kuluessa. Tehtaassa on työskennellyt normaalisesti noin 18—20 naista ja kiireempinä aikoina niinkin paljon kuin 30. Tehtaan johtaja on ilmoittanut, että sen kalusto ja koneet pannaan varastoon lokak. 1. pnä.

Kaksi sorsasakkoa

Kaksi nuorukaista Chelmsfordista olivat ensimmäiset, jotka ovat joutuneet syytetyiksi tämän syksyn linnustuskauden johdosta. Kumpikin tuomittiin maksamaan kymmenen dollarin sakon sen takia, että olivat ampuneet sorsia moottoriveneestä Fairbancks Lakella.

1,810 hevosta 1953

Sudburyn piirin farmeilla oli viime vuoden kesäk. 1. pnä kaikkiaan 1,810 hevosta, joiden arvoksi ilmoitettiin 164,400 dollaria. Hevosista oli alle kahden vuoden ikäisiä ainoastaan 35. Saman lähteen mukaan ilmoitetaan maakunnan farmeilla olleen kaikkiaan 202,200 hevosta, joista 14,340 oli Pohjois-Ontariossa.

Puu päälle ja kuolema seurauksena

Sawyerville, Que. — Viime torstaina sai surmansa 38-vuotias Adrien St. Onge kun puu kaatui hänen päälleen läjellä Groventonia, N. H. lähellä Canadan rajaa.

Onnettomuuden uhrilta jäi jälkeen seitsemän lasta sekä vaimo.

Tappoi kolme lastaan ja itsensä

Norfolk, Va. — Yhdysvaltain laivaston aliupseeri Vincent Burkin ilmoitettiin tappaneen kolme lastaan ja senjälkeen itsensä viime keskiviikkona.

Burkin vaimo ei ollut kotonaan, kun hänen miehensä ampui kolme lastaan ja itsensä kuoliaaksi.

Syöpä tappavampi kuin muut taudit

Ottawa. — Syöpä tappoi canadalaisia lähes neljä kertaa enemmän vuonna 1952 kuin muut huomattavat taudit yhteensä, sanotaan tilastollisen toimiston tiedonannossa, mikä koskee eri tauteihin kuolleiden lukumäärää. Mainittuna vuonna kuoli 48 eri tautiin kaikkiaan 22,485 maan asukasta. Syöpään kuolleita oli 17,710 tuberkuloosi oli vaatinut 2,457 uhria. Tilasto koskee ainoastaan sellaisia tapauksia, joista lääkärit ovat velvolliset ilmoittamaan viranomaisille.

SUOMI ELOKUVAT
esittää suurmenestyksen saavuttaneen
OLYMPIAELOKUVAMME TOINEN OSA
"KULTAA JA KUNNIAA"
Omien poikiemme "KULTAVIIKKO" nyt valkokankaalla.
Tuottanut: OLYMPIA FILMI OY. — Ohjaus: Hanny Lemine.
Esitykset:
GERALDTON, Ukrainian Hall, tiistaina, syysk. 28 pnä ko 8 illalla.
HEARST, Community Hall, keskiviikkona, syysk. 29 pnä klo 8 illalla.
KAPUSKASING, Anglican kirkon alasalissa torstaina, syysk. 30 p:nä klo 9.20 ip.
TIMMINS, Harmony Hall, perjantaina, lokak. 1 pnä klo 12 päivällä ja klo 8 illalla.
SOUTH PORCUPINE, CSJ:n os. haalilla, lauantaina, lokak. 2 pnä klo 8 illalla.
McINNIS SIDING, lokakuun 3 p:nä.
KIRKLAND LAKE, CSJ:n os. haalilla, maanantaina, lokak. 4 pnä klo 8 illalla.
SISÄÄNPÄÄSY $1.00 — LAPSET 25c VÄINÖ KUJA

Suurliikkeet saavat savukkeita halvalla

Ottawa. — Toronton tupakkakauppiaitten yhdistyksen presidentti J. C. Farr esitti täällä kaupankäynnin rajoituksia tutkivalle komitealle vaatimuksen, että savuketehtaiden pitäisi myydä tälle yhdistykselle samalla hinnalla kuin ne myyvät ketjuliikkeille ynnä muille suuryrityksille. Toronton tupakkakauppiaiden pitää ostaa savukkeet tukkukaupoilta $2.91 hinnasta 200 kappaleelta kun ketjuliikkeet saavat savukkeita suoraan tehtaasta $2.69 hinnalla. Siitä johtuu, että ketjuliikkeet kykenevät myymään kuluttajille halvemmalla kuin tupakka-ym. kauppiaat.

Imperial Tobacco Co:n edustaja on täällä väittänyt, että Toronton tupakkakauppiaiden yhdistykseltä on evätty oikeus suoraan tehtaasta ostamiseen koska yhdistyksellä ei ole omaa ja tarkoitukseen sopivaa varastorakennusta.

Jänkit antavat viisi vuotta maksuaikaa

Washingtonista ilmoitetaan, että liittovaltion Export-Import Bank antaa Yhdysvaltain viejille luottoa siinä määrin, että ulkomaille myydyille teollisuuden ja maatalouden tuotantovälineille voidaan antaa maksuaikaa viisi vuotta. Yhdysvaltain toivotaan sen avulla voittavan lisää ostajia ulkomaisilla markkinoilla.

Äitipuolet saavat lapsiavustusta

Toronto. — Ontarion huoltoministeri Goodfellow ilmoitti keskiviikkona, että lastenavustusrahaston säädöksiin on tehty sellaisia muutoksia, joitten mukaan äitipuolille, joilla on ottolapsia, maksetaan samanlaista lapsiavustusta kuin oikeille äideille.

Aikaisemmin maksettiin äitipuolille avustusta tällaisissa tapauksissa hallinnollisen määräyksen mukaan, sanoi mr. Goodfellow.

Hamiltonin asukasluku melkein 223,000

Hamilton. — Hamilton taksoituskomissioneri Norman A. Wilkes sanoi täällä torstaina, että Hamiltonin väkiluku on noussut ennätyskorkeuteen ja on tällä hetkellä 222,902 henkilöä.

Väkiluku on kasvanut 5,981 henkilöllä vuoden alkana.

Kolme lasta paloi kuoliaaksi

Barker, N. Y. — Tulipalo tuhosi täällä autonkorjauspajan, jonka yläkerrassa olevassa asuntorakennuksessa sai surmansa kolme lasta.

Tulipalon uskotaan saaneen alkuunsa puilla lämmitettävästä uunista. Onnettomuus tapahtui torstaina.

Loistava tarunhohteinen kertomus miehestä, jolla oli rauhaton sielu mutta palava rakkaus
★ KUNINGAS KULKUREITTTEN
Jännittävä ja romanttinen elokuva Suomesta 1800-luvulta
Pääosissa: Ekke Hämäläinen, Raili Mäki, Tuija Halonen, Mirja Mane, Leena Häkinen, Anton Soini, Tauno Majuri, ym.
★ Musiikki: KALEVI HARTTI
★ Ohjaus: ROLAND af HÄLLSTRÖM
★ Valmistamo: FENNADA-FILMI OY.
Esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
BEAVER LAKE, suomal. haali, tiistaina, syyskuun 28 p. klo 8.00 ill.
SUDBURY, Sampo-Hall, keskiviikkona syyskuun 29 p. klo 7.00 ja 9.00 ill.
WANUP, suomal. hall, torstaina, syyskuun 30 p. klo 8.00 ill.
LONG LAKE, Suomiranta, perjantaina, lokakuun 1 p. klo 8.00 ill.
SUDBURY, Finnish Hall, maanantaina, lokakuun 4 p. klo 7.00 ja 9.00 ill.
MATTAWA, Trans-Canada Hall, tiistaina, lokakuun 5 p. klo 8.00 ill.
COBALT, suomalainen hall, keskiviikkona, lokakuun 6 p. klo 8.00 ill.
PORT ARTHUR, Työn Temppeli, maanantaina, lokakuun 11 p. klo 7.00 ja 9.00 ill.
SOUTH GILLIES, Community Centre, tiistaina, lokakuun 12 p. klo 8.00 ill.
MOKOMON, Union Hall, keskiviikkona, lokakuun 13 p. klo 8.00 ill.
NOLALU, Suomal. Hall, torstaina, lokakuun 14 p. klo 8.00 ill.
KAMINISTIQUIA, Pohjolan Hall, perjantaina lokakuun 15 p. klo 8.00 ill.
TARMOLA, Suomal. Hall, lauantaina, lokakuun 16 p. klo 8.00 ill.
PORT ARTHUR, Polish Hall, maanantaina, lokakuun 18 p. klo 7.00 ja 9.00 ill.
AIKUISET $1.00 — LAPSET 25c CANADIAN FINNISH MOVIES

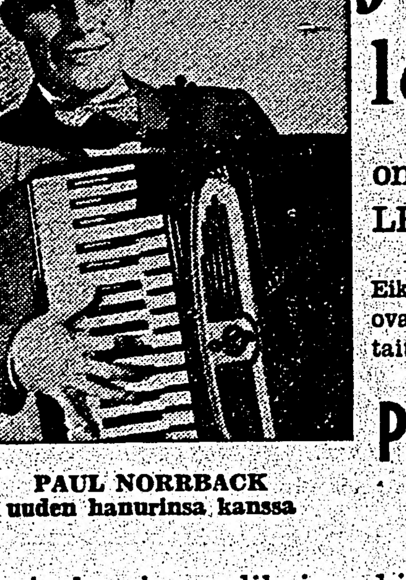

PAUL NORRBACK
uuden hanurinsa kanssa

fennia levymerkki on suosituin LEVYMARKKINOILLA
Eikä suotta, sillä kaikki Fennia-levyt ovat kansainvälisesti tunnetun hanuritaiteilijan
PAUL NORRBACKAN SOITTAMIA

Fennia-levyjen valikoima käsittää 13 Paul Norrbackan soittamaa levyä.

F-101 Varisevat lehdet, valssi, säv. Paul Norrback
Koomikkojen tanssi, säv. Smetaha
F-102 Liukkaalla jäällä, polkka, säv. Paul Norrback
Tuli tanssi, säv. DeFalla, sov. Paul Norrback
F-103 Polkka mollissa, säv. Ritter, sov. Paul Norrback
Mustasukkaisuus, tango, säv. Gade, sov. Paul Norrback
F-104 Unkarilainen tanssi No. 5, säv. Brahms, sov. Norrback
Rentola jenkka, säv. Paul Norrback
F-105 Tico Tico, samba, säv. Arlen. sov. Paul Norrback
Suomalaisia kansanlauluja, sov. Paul Norrback
F-106 Figaron häät, overtuuri, säv. Mozart, sov. Norrback
Hauskat hetket, säv. Paul Norrback
F 107 Kesäillan valssi, säv. Merikanto, sov. Paul Norrback
Ilon siivin, jenkka, säv. Paul Norrback
F 108 Lumoava hetki, tango, säv. Paul Norrback
Kulkurin valssi, sov. Paul Norrback
F 109 Itämainen tunnelma, säv. Paul Norrback
Polkka sikermä No. 1, sov. Paul Norrback
F 110 Bloor Street Rhumba, säv. Paul Norrback
Kotia muistellessa, valssi, säv. Paul Norrback
F 111 Suomalainen kansanlaulu sikermä No. 2, sov. Norrback
Ol' kaunis kesäilta, laul. Lauri Laine, säest. Norrback
F 112 Lapsuuden koti, laul. Lauri Laine, säest. Norrback
Rakkauden hymy, tango, säv. Pietro Frosini
F 113 Metsän kukka, jenkka, sov. Paul Norrback
Mustalaislaulaja, säv. P. de Sarasate, sov. Norrback

Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa
HINTA $1.25 KPL.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)
Postitilausten tulee käsittää vähintäin kolme levyä. — Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Leijona-, Fennia- ja Beaver-levyjen tukku- ja vähittäismyyjät Canadassa
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO